

**ĮMONIŲ SOCIALINĖS
ATSAKOMYBĖS ŠALIES
(LIETUVOS) LYGMENIU
2019–2021 M. LAIKOTARPIU
VERTINIMO ANALIZĖS
ATASKAITA**

Kuriame
Lietuvos ateitį
2014–2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa

**Įmonių
socialinė
atsakomybė**

Lietuvos Respublikos
socialinės apsaugos
ir darbo ministerija

**Parengė VšĮ „Konkurencingumo plėtotės centras“
ir UAB „Kvalitetas“**

2022 m. vasaris

TURINYS

Įvadas	3
1. Įmonių socialinė atsakomybė šalies lygmeniu 2019–2021 m.	4
2. Įmonių socialinės atsakomybės šalies lygmeniu pažanga 2019–2021 m.	10
Išvados	11
Rekomendacijos	15
1 priedas. Lietuvos dešimties didžiausių verslo asociacijų socialiai atsakingų veiklų pavyzdžiai 2019–2021 m. laikotarpiu	21

ĮVADAS

Teikėjų grupė, sudaryta iš VŠĮ „Konkurencingumo plėtotės centras“ ir UAB „Kvalitetas“, (toliau – Teikėjas) pagal su Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija sudarytą 2021 m. spalio 29 d. paslaugų viešojo pirkimo–pardavimo sutartį Nr. D4-163 atliko įmonių socialinės atsakomybės šalies (Lietuvos) lygmeniu 2019–2021 m. laikotarpiu vertinimo analizę, kuri parengta:

1) bendradarbiaujant su Lietuvos Respublikos ir darbo ministerija, įgyvendinant Europos socialinio fondo lėšomis finansuojamą projektą „Įmonių socialinės atsakomybės skatinimas“, projekto kodas Nr. 08.5.1-ESFA-V-423-02-0001, projekto tikslas – sukurti funkcionalią socialinės atsakomybės sistemą, kuri skatintų įmones savo veikloje taikyti socialinės atsakomybės principus bei informuoti ir šviesti visuomenę įmonių socialinės atsakomybės (toliau – ĮSA) srityje;

2) pagal 2018 m. patikslintą (parengta 2011 m.) įmonių socialinės atsakomybės pažangos šalies lygmeniu vertinimo metodiką¹ (toliau – Metodika).

Pagrindinė analizės objekto sąvoka ĮSA – įmonės atsakomybė už jos poveikį aplinkai ir visuomenei, kuomet įmonės kartu su visuomeniniais ir valstybinio sektoriaus partneriais ieško novatoriškų sisteminių socialinių, aplinkosaugos ir platesnių ekonominės gerovės problemų sprendimų. ĮSA apima ne tik galiojančių teisės aktų laikymąsi, bet ir aukštesnių, nei nustatyta teisės aktuose, įmonės veiklos tikslų nusistatymą ir įgyvendinimą, savo veikloje ir verslo strategijoje vadovaujantis pagarbos aplinkosaugos, etiniams, žmogaus teisių ir vartotojų interesų apsaugos principams, glaudžiai bendradarbiaujant su suinteresuotaisiais subjektais ir vystant socialinį dialogą.

Remiantis Metodika:

1) ataskaitos pirmame skyriuje pagal ĮSA kategorijas, rodiklius ir rodiklių kriterijus pateikiama ĮSA šalies (Lietuvos) lygmeniu 2019–2021 m. laikotarpiu kaitos dinamika;

2) ataskaitos antrame skyriuje pagal 5 lygmenų rodiklių vertinimo skalę pateikiama ĮSA šalies lygmeniu pažanga 2019–2021 m. (apibendrinant viso nagrinėjamo 3 metų laikotarpio rodiklių kaitos dinamiką), kur 5-tas aukščiausias pažangos lygmuo žymi aukštą rodiklį ir (arba) teigiamas rodiklio tendencijas, o 1-mas žemiausias pažangos lygmuo žymi žemą rodiklį ir (arba) neigiamas rodiklio tendencijas.

¹ 2018 m. patikslinta (parengta 2011 m.) įmonių socialinės atsakomybės pažangos šalies lygmeniu vertinimo metodika, kurią parengė UAB „Ekonominės konsultacijos ir tyrimai“ Lietuvos darbdavių konfederacijos užsakymu. [Žiūrėta 2021-09-21]. Prieiga per internetą: <<https://socmin.lrv.lt/uploads/socmin/documents/files/veiklos-sritys/darbas/partneryste/Imoni%C5%B7soc%20atsakomyb%20projekt/%C4%AESA%20pa%C5%BEangos%20%C5%A1alies%20lygmeni%20vertinimo%20metodikos%20patikslinimas.pdf>>.

1. Įmonių socialinė atsakomybė šalies lygmeniu 2019–2021 m.

1 lentelė. Įmonių socialinė atsakomybė šalies (Lietuvos) lygmeniu 2019–2021 m. laikotarpiu pagal ĮSA kategorijas, rodiklius ir rodiklių kriterijus

Kategorija	Nr.	Rodiklis	Rodiklio tipas, mato vienetas. Kriterijus	Siekiamą tendencija	2019 m. reikšmė	2020 m. reikšmė	Rodiklio pokytis	2021 m. reikšmė	Rodiklio pokytis
Ekonominė	1	Žaliųjų viešųjų pirkimų vertė, palyginti su bendra viešųjų pirkimų verte	Kiekybinis, %. 1.1. Žaliųjų pirkimų vertė visuose vykdytuose viešuosiuose pirkimuose	Didėjanti	3,3 % ²	5 % ³	51,5 %	17,6 % ⁴	252 %
Ekonominė	2	Jungtinių Tautų Pasaulinio susitarimo (angl. <i>United Nations Global Compact</i>) tinkle dalyvaujančių įmonių skaičius	Kiekybinis, vnt. 2.1. Pasaulinio susitarimo tinklo narių skaičius (Lietuvoje registruotos įmonės)	Didėjanti	26 vnt. ⁵	28 vnt. ⁵	7,7 %	32 vnt. ⁵	14,3 %
Ekonominė	3	10-ies didžiausių verslo asociacijų ĮSA veikla	Kiekybinis, tačiau informacija kokybinio pobūdžio, vnt. 3.1. 10-ies didžiausių ⁶ verslo asociacijų vykdoma socialinės atsakomybės (toliau – SA) veikla – vertinama, koks skaičius šių asociacijų vykdė veiklą SA srityje	Visos 10 didžiausių verslo asociacijų vykdo SA veiklą	10 vnt. ⁷	10 vnt. ⁷	0 %	10 vnt. ⁷	0 %

² 2019 m. vykdytų žaliųjų pirkimų rezultatų ataskaita. Viešųjų pirkimų tarnyba. [Žiūrėta 2022-01-04]. Prieiga per internetą:

<[https://vpt.lrv.lt/uploads/vpt/documents/files/archyvas/2019%20m_%20vykdyt%C5%B3%20%C5%BEali%C5%B3j%C5%B3%20pirkim%C5%B3%20rezultat%C5%B3%20ataskaita\(2\).pdf](https://vpt.lrv.lt/uploads/vpt/documents/files/archyvas/2019%20m_%20vykdyt%C5%B3%20%C5%BEali%C5%B3j%C5%B3%20pirkim%C5%B3%20rezultat%C5%B3%20ataskaita(2).pdf)>.

³ 2020 m. vykdytų žaliųjų pirkimų rezultatų ataskaita. Viešųjų pirkimų tarnyba. [Žiūrėta 2022-01-04]. Prieiga per internetą:

<https://vpt.lrv.lt/uploads/vpt/documents/files/2020%20m_%20vykdyt%C5%B3%20%C5%BEali%C5%B3j%C5%B3%20pirkim%C5%B3%20rezultat%C5%B3%20ataskaita.pdf>.

⁴ Pirkimų vykdytojų žemėlapis – švieslentė. Viešųjų pirkimų tarnyba. [Žiūrėta 2022-02-04]. Prieiga per internetą: <<https://vpt.lrv.lt/lt/statistika-ir-analize/pirkimu-vykdytoju-zemelapis-svieslente-1>>.

⁵ Pasaulinio susitarimo tinklo nariai (Lietuvoje registruotos įmonės). [Žiūrėta 2022-01-04]. Prieiga per internetą: <www.unglobalcompact.org/what-is-gc/participants/search?utf8=%E2%9C%93&search%5Bkeywords%5D=&search%5Bcountries%5D%5B%5D=115&search%5Bper_page%5D=50&search%5Bsort_field%5D=&search%5Bsort_direction%5D=asc>.

⁶ Rodiklio apskaičiavimui atrinktos 10 didžiausių pagal narių skaičių Lietuvos verslo asociacijų: asociacija „Infobalt“; Gamintojų ir importuotojų asociacija; Lietuvos marketingo asociacija; Lietuvos prekybos, pramonės ir amatų rūmų asociacija (įskaitant apskričių rūmus); Lietuvos statybininkų asociacija; Lietuvos turto vertintojų asociacija; Lietuvos viešbučių ir restoranų asociacija; Lietuvos nacionalinė vežėjų automobiliais asociacija „LINAVA“; Lietuvos buhalterių ir auditorių asociacija; Lietuvos inžinerijos ir technologijų pramonės asociacija LINPRA.

⁷ Teikėjo duomenys, remiantis 10-ies Lietuvos didžiausių verslo asociacijų, atrinktų pagal narių skaičių (skelbiamą asociacijų internetiniuose tinklalapiuose), veiklos informacija internete.

Kategorija	Nr.	Rodiklis	Rodiklio tipas, mato vienetas. Kriterijus	Siekiami tendencija	2019 m. reikšmė	2020 m. reikšmė	Rodiklio pokytis	2021 m. reikšmė	Rodiklio pokytis
			Kiekybinis, vnt. 3.2. Atliktų ĮSA tyrimų apklausų, kitų SA veiklų skaičius ir apimtis	Didėjanti	198 vnt. ⁸	180 vnt. ⁸	-9,1 %	195 vnt. ⁸	8,3 %
Ekonominė	4	TOP 100 Lietuvoje registruotų įmonių dalyvavimas Jungtinių Tautų Pasauliniame susitarime (angl. <i>United Nations Global Compact</i>)	Kiekybinis, vnt. 4.1. TOP 100 Lietuvoje registruotų įmonių, kurios yra Pasaulinio susitarimo narės, skaičius	Didėjanti	4 vnt. ⁹	4 vnt. ⁹	0 %	5 vnt. ¹⁰	25 %
			Kiekybinis, vnt. 4.2. Reguliaris struktūrizuotas ĮSA ar darnaus vystymosi ataskaitas ¹¹ teikiančių TOP 100 įmonių skaičius (Lietuvoje registruotos įmonės)	Didėjanti	47 vnt. ¹²	52 vnt. ¹²	10,6 %	48 vnt. ¹²	-7,7 %
Ekonominė	5	Unikalių Lietuvos įmonių, dalyvaujančių Nacionaliniame atsakingo verslo apdovanojimo konkurse, aktyvumas	Kiekybinis, vnt. 5.1. Unikalių įmonių, dalyvaujančių Nacionaliniam atsakingo verslo apdovanojimui gauti konkurse, skaičius	Didėjanti	44 vnt. ¹³	58 vnt. ¹³	31,8 %	53 vnt. ¹³	-8,6 %

⁸ 2019–2021 m. laikotarpiu didžiausių pagal narių skaičių Lietuvos verslo asociacijų veiklos apimtis (kokybine prasme) apėmė visus ĮSA sąvokos pagrindinius elementus srityse: aplinkosauga, ekonominė gerovė, socialinė gerovė, etika, žmogaus teisių apsauga, vartotojų interesų apsauga ir kt. Šaltinis – Teikėjo duomenys, remiantis atriktų pagal narių skaičių 10-ies Lietuvos didžiausių verslo asociacijų veiklos informacija internete.

⁹ TOP 100 įmonės atrinktos pagal atitinkamų metų apyvartos dydį (šaltinis – LR ekonomikos ir inovacijų ministerijos Ekonomikos plėtros departamento Ekonomikos politikos skyrius) ir Pasaulinio susitarimo tinklo narių (Lietuvoje registruotos įmonės) sąrašą. [Žiūrėta 2022-01-04]. Prieiga per internetą: <www.unglobalcompact.org/what-is-gc/participants/search?utf8=%E2%9C%93&search%5Bkeywords%5D=&search%5Bcountries%5D%5B%5D=115&search%5Bper_page%5D=50&search%5Bsort_field%5D=&search%5Bsort_direction%5D=asc>.

¹⁰ TOP 100 įmonės atrinktos pagal 2021 m. I-III ketv. apyvartos dydį (šaltinis – Verslo žinios) ir Pasaulinio susitarimo tinklo narių (Lietuvoje registruotos įmonės) sąrašą. [Žiūrėta 2022-01-04]. Prieiga per internetą: <www.unglobalcompact.org/what-is-gc/participants/search?utf8=%E2%9C%93&search%5Bkeywords%5D=&search%5Bcountries%5D%5B%5D=115&search%5Bper_page%5D=50&search%5Bsort_field%5D=&search%5Bsort_direction%5D=asc>.

¹¹ Nebūtinai Jungtinių Tautų Pasaulinio susitarimo (angl. *United Nations Global Compact*) formatu, įskaičiuotos ir kitos ataskaitų teikimo iniciatyvos.

¹² Teikėjo duomenys, remiantis aukščiau nurodytais kriterijais ir šaltiniais atrinktų TOP 100 Lietuvoje registruotų įmonių teiktų ataskaitų analize.

¹³ LR socialinės apsaugos ir darbo ministerijos duomenys.

Kategorija	Nr.	Rodiklis	Rodiklio tipas, mato vienetas. Kriterijus	Siekiamą tendencija	2019 m. reikšmė	2020 m. reikšmė	Rodiklio pokytis	2021 m. reikšmė	Rodiklio pokytis
Ekonominė	6	Korupcijos lygis	Kiekybinis, vieta. 6.1. Šalies vieta (angl. <i>Rank</i>) vertintų šalių sąrašė	Kuo aukštesnė vieta (jā žymi mažesnis skaičius)	35 vieta ¹⁴	35 vieta ¹⁵	Nėra	34 vieta ¹⁶	+1 vieta aukščiau
			Kiekybinis, balai. 6.2. Šalies balas (angl. <i>Score</i>) pagal Tarptautinį korupcijos suvokimo indeksą (KSI) (angl. <i>Corruption Perception Index</i>)	Didėjanti	60 balų ¹⁴	60 balų ¹⁵	Nėra	61 balas ¹⁶	1,7 %
Ekonominė	7	Viešojo intereso įmonių, į konsoliduotąjį metinį pranešimą įtraukiančių konsoliduotąją socialinės atsakomybės ataskaitą, skaičius	Kiekybinis, vnt. 7.1. Viešojo intereso įmonių, pateikusių konsoliduotų metinių pranešimų su įtraukta konsoliduota socialinės atsakomybės ataskaita, skaičius	Didėjanti	52 vnt. ¹⁷	57 vnt. ¹⁷	9,6 %	59 vnt. ¹⁷	3,5 %
Socialinė	8	Socialinės atskaitomybės, darbuotojų saugos ir sveikatos vadybos sistemas (SA8000, ISO 45001)	Kiekybinis, vnt. 8.1. SA8000 galiojančių nepriklausomos akredituotos organizacijos išduotą sertifikatą turinčių įmonių skaičius	Didėjanti	9 vnt. ¹⁸	8 vnt. ¹⁸	-11,1 %	8 vnt. ¹⁸	0 %

¹⁴ Lietuvos vieta ir balai pagal Korupcijos suvokimo indeksą 2019 m. [Žiūrėta 2022-01-04]. Prieiga per internetą: <www.transparency.org/en/cpi/2019/index/ltu>.

¹⁵ Lietuvos vieta ir balai pagal Korupcijos suvokimo indeksą 2020 m. [Žiūrėta 2022-01-04]. Prieiga per internetą: <www.transparency.org/en/cpi/2020/index/ltu>.

¹⁶ Lietuvos vieta ir balai pagal Korupcijos suvokimo indeksą 2021 m. [Žiūrėta 2022-01-04]. Prieiga per internetą: <www.transparency.org/en/cpi/2021/index/ltu>.

¹⁷ Teikėjo duomenys, remiantis viešojo intereso įmonių teiktų ataskaitų analize.

¹⁸ SA8000 galiojančių nepriklausomos akredituotos organizacijos išduotą sertifikatą turinčių įmonių registras. Social Accountability International. [Žiūrėta 2022-01-04]. Prieiga per internetą: <https://sa-intl.org/wp-content/uploads/2022/02/Q4_2021_SAAS_SA8000_Public_List_v1.1.xlsx>.

Kategorija	Nr.	Rodiklis	Rodiklio tipas, mato vienetas. Kriterijus	Siekiamą tendencija	2019 m. reikšmė	2020 m. reikšmė	Rodiklio pokytis	2021 m. reikšmė	Rodiklio pokytis
		sertifikavusių įmonių, skaičius	Kiekybinis, vnt. 8.2. ISO 45001 galiojančių nepriklausomos akredituotos organizacijos išduotą sertifikatą turinčių įmonių skaičius	Didėjanti	135 vnt. ¹⁹	418 vnt. ²⁰	209,6 %	Duomenys bus prieinami 2022 m. III ketvirtį	-
Socialinė	9	Darbuotojų, priklausančių profesinėms sąjungoms, skaičius	Kiekybinis, %. 9.1. Darbuotojų, priklausančių profesinėms sąjungoms, skaičius (dalis) nuo visų dirbančiųjų	Didėjanti	7 % ²¹	7,8 % ²¹	11,4 %	Duomenys bus prieinami 2022 m. eigoje	-
Socialinė	10	Lyčių lygybė versle ir valdyme	Kiekybinis, %. 10.1. Moterų vadovių, užimančių vadovo ²² pareigas, dalis TOP 100 įmonių ²³	Didėjanti iki ≈50 %	31,6 % ²⁴	30,3 % ²⁵	-4,1 %	31,6 % ²⁶	4,3 %
			Kiekybinis, %. 10.2. Darbo užmokesčio atotrūkis tarp vyrų ir moterų, %	Mažėjanti	12,4 % ²⁷	12,1 % ²⁷	-2,4 %	Duomenys bus prieinami 2022 m. eigoje	-

¹⁹ Galiojančių nepriklausomos akredituotos organizacijos išduotą ISO reikalavimus atitinkančios vadybos sistemos sertifikatą 2019 m. turinčių įmonių registras. International Organization for Standardization. [Žiūrėta 2022-01-04]. Prieiga per internetą: <<https://isotc.iso.org/livelink/livelink?func=ll&objId=21412354&objAction=Open&vernum=5&nexturl=%2Flivelink%2Flivelink%3Ffunc%3Dsrch%2ESearchCache%26cacheId%3D2019307406>>.

²⁰ Galiojančių nepriklausomos akredituotos organizacijos išduotą ISO reikalavimus atitinkančios vadybos sistemos sertifikatą 2020 m. turinčių įmonių registras. International Organization for Standardization. [Žiūrėta 2022-01-04]. Prieiga per internetą: <<https://isotc.iso.org/livelink/livelink?func=ll&objId=18808772&objAction=browse&viewType=1>>.

²¹ Lietuvos statistikos departamento duomenys: narystės organizacijų narių skaičius metų pabaigoje. [Žiūrėta 2022-02-04]. Prieiga per internetą: <https://osp.stat.gov.lt/lt/statistiniu-rodikliu-analize?hash=89c16514-7412-49cb-8387-48b9ec8cf4b5#>; vidutinis darbuotojų skaičius pagal sektorius. [Žiūrėta 2022-02-04]. Prieiga per internetą: <https://osp.stat.gov.lt/statistiniu-rodikliu-analize?hash=0c044e04-9ca4-4782-a317-b368ba927f25#>.

²² Vertintas vienas aukščiausio vadovo poziciją užimantis asmuo atskiroje įmonėje.

²³ TOP 100 įmonės atrinktos pagal apyvartos dydį. 2021 m. Pastaba – TOP 100 įmonių sąrašui 2021 m. sudaryti naudoti apyvartos už 2021 m. I-III ketv. duomenys.

²⁴ Gauti 98 įmonių duomenys, dėl to skaičius nėra sveikas (Teikėjo skaičiavimai remiantis Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Statistikos, analizės ir prognozės skyriaus pateiktais duomenimis).

²⁵ Gauti 99 įmonių duomenys, dėl to skaičius nėra sveikas (Teikėjo skaičiavimai remiantis Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Statistikos, analizės ir prognozės skyriaus pateiktais duomenimis, papildant trūkstamus duomenis pagal duomenų platformą Okredo. [Žiūrėta 2022-02-04]. Prieiga per internetą: <<https://okredo.com/lt-it>>).

²⁶ Gauti 98 įmonių duomenys, dėl to skaičius nėra sveikas (Teikėjo skaičiavimai remiantis Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Statistikos, analizės ir prognozės skyriaus pateiktais duomenimis, papildant trūkstamus duomenis pagal duomenų platformą Okredo. [Žiūrėta 2022-02-04]. Prieiga per internetą: <<https://okredo.com/lt-it>>).

²⁷ Lietuvos statistikos departamento duomenys – moterų ir vyrų darbo užmokesčio atotrūkis Lietuvoje. [Žiūrėta 2022-02-04]. Prieiga per internetą: <<https://osp.stat.gov.lt/informaciniai-pranesimai?articleId=8845359>>.

Kategorija	Nr.	Rodiklis	Rodiklio tipas, mato vienetas. Kriterijus	Siekiama tendencija	2019 m. reikšmė	2020 m. reikšmė	Rodiklio pokytis	2021 m. reikšmė	Rodiklio pokytis
Socialinė	11	Mirtinų nelaimingų atsitikimų darbe skaičius ir asmenų, kuriems nustatytos profesinės ligos, skaičius, tenkantis 100 tūkstančių dirbančiųjų	Kiekybinis, vnt. 11.1. Mirtinų nelaimingų atsitikimų darbe skaičius	Mažėjanti	37 atvejai ²⁸	Duomenys bus prieinami 2022 m. III ketvirtį	-	-	-
			Kiekybinis, %, asmenų. 11.2. Asmenų, kuriems nustatytos profesinės ligos, skaičius, tenkantis 100 tūkstančių dirbančiųjų	Mažėjanti	14,6 asmenų ²⁹	13 asmenų ²⁹	-11 %	9,8 asmenų ³⁰	-24,6 %
Socialinė	12	Kolektyvinių sutarčių paplitimas	Kiekybinis, tūkst. 12.1. Kolektyvinių derybų sutarčių (KDS) saistomų darbuotojų skaičius	Didėjanti	190,7 tūkst. ³¹	269,3 tūkst. ³¹	41,3 %	309,9 tūkst. ³¹	15,1 %
			Kiekybinis, vnt. 12.2. Įmonių, sudariusių kolektyvines sutartis, skaičius	Didėjanti	275 vnt. ³¹	336 vnt. ³¹	22,2 %	330 vnt. ³¹	-1,8 %
Socialinė	13	Neįgaliųjų integracija į darbo rinką	Kiekybinis, %. 13.1. Neįgaliųjų užimtumo darbo rinkoje lygis	Didėjanti	29 % ³²	28,52 % ³³	-1,7 %	29,1 % ³³	2 %
Aplinkosauginė	14	Aplinkos vadybos sistemos ir standartus (ISO 14001, EMAS) sertifikavusių ir	Kiekybinis, vnt. 14.1. ISO 14001 galiojančių nepriklausomos akredituotos organizacijos išduotą sertifikatą turinčių įmonių skaičius	Didėjanti	732 vnt. ³⁴	773 vnt. ³⁵	5,6 %	Duomenys bus prieinami 2022 m. III ketvirtį	-

²⁸ Lietuvos statistikos departamento duomenys – mirtinų nelaimingų atsitikimų darbe skaičius Lietuvoje. [Žiūrėta 2022-02-04]. Prieiga per internetą: <<https://osp.stat.gov.lt/statistiniu-rodikliu-analize?indicator=S3R839#/>>.

²⁹ Informacija apie profesines ligas. Valstybinė darbo inspekcija prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos. [Žiūrėta 2022-02-04]. Prieiga per internetą: <https://www.vdi.lt/PdfUploads/PL_2020.pdf>.

³⁰ Valstybinės darbo inspekcijos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos duomenys.

³¹ LR socialinės apsaugos ir darbo ministerijos duomenys.

³² Neįgaliųjų reikalų departamento prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos duomenys. [Žiūrėta 2022-02-04]. Prieiga per internetą: <www.ndt.lt/wp-content/uploads/Kriteriju-lentele-2019m.pdf>.

³³ Neįgaliųjų reikalų departamento prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos duomenys.

³⁴ Galiojančių nepriklausomos akredituotos organizacijos išduotą ISO reikalavimus atitinkančios vadybos sistemos sertifikatą 2019 m. turinčių įmonių registras. International Organization for Standardization. [Žiūrėta 2022-01-04]. Prieiga per internetą:

<<https://isotc.iso.org/livelink/livelink?func=ll&objId=21412354&objAction=Open&vernum=5&nexturl=%2Flivelink%2Flivelink%3Ffunc%3Dsrch%2EsearchCache%26cacheId%3D2019307406>>.

³⁵ Galiojančių nepriklausomos akredituotos organizacijos išduotą ISO reikalavimus atitinkančios vadybos sistemos sertifikatą 2020 m. turinčių įmonių registras. International Organization for Standardization. [Žiūrėta 2022-01-04]. Prieiga per internetą:

<<https://isotc.iso.org/livelink/livelink?func=ll&objId=18808772&objAction=browse&viewType=1>>.

Kategorija	Nr.	Rodiklis	Rodiklio tipas, mato vienetas. Kriterijus	Siekiamą tendencija	2019 m. reikšmė	2020 m. reikšmė	Rodiklio pokytis	2021 m. reikšmė	Rodiklio pokytis
		(arba) registravusių įmonių skaičius	Kiekybinis, vnt. 14.2. EMAS registracijų skaičius Lietuvos EMAS kompetentingoje įstaigoje	Didėjanti	4 vnt. ³⁶	4 vnt. ³⁶	0 %	2 vnt. ³⁶	-50 %
Aplinkosauginė	15	Atsinaujinančių išteklių energijos dalis transporto sektoriuje	Kiekybinis, %. 15.1. AEI dalis transporto sektoriuje bendrame šalies energijos balanse	Didėjanti	4,04 % ³⁷	5,5 % ³⁷	36,1 %	Duomenys bus prieinami 2022 m. eigoje	-
Aplinkosauginė	16	Išmetamų šiltnamio efektą skatinančių dujų (toliau – ŠESD) kiekis	Kiekybinis, ŠESD (CO₂, CH₄, N₂O) kiekis, kt CO₂ ekv. 16.1. Šalyje išmetamų ŠESD apimtys pramonės sektoriuje	Mažėjanti	4 711,91 kt CO ₂ ekv. ³⁸	4 280,16 kt CO ₂ ekv. ³⁸	-9,2 %	Duomenys bus prieinami 2022 m. III ketvirtį	-

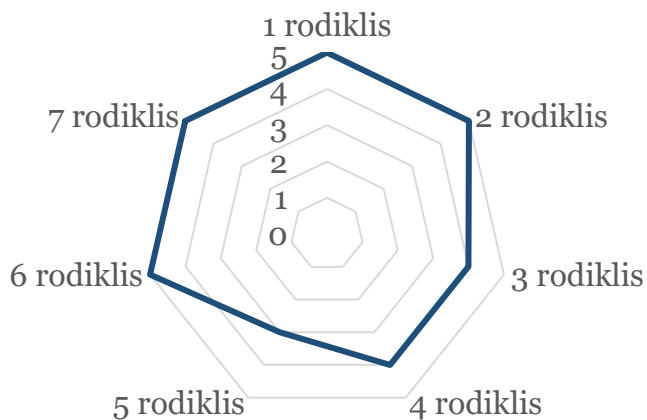
³⁶ EMAS registracijos sąrašas. Aplinkos apsaugos agentūra. [Žiūrėta 2022-01-04]. Prieiga per internetą: <<https://aaa.lrv.lt/lt/apie-agentura-1/vadybos-sistemas/emas-aplinkosaugos-vadybos-ir-audito-sistema/emas-registracijos-sarasas>>.

³⁷ Lietuvos statistikos departamento duomenys – atsinaujinančių energijos išteklių dalis suvartojime. [Žiūrėta 2022-02-04]. Prieiga per internetą: <https://osp.stat.gov.lt/lt/statistiniu-rodikliu-analize?hash=78eaac21-93co-4e60-92ea-1e0b73d9c90d#>.

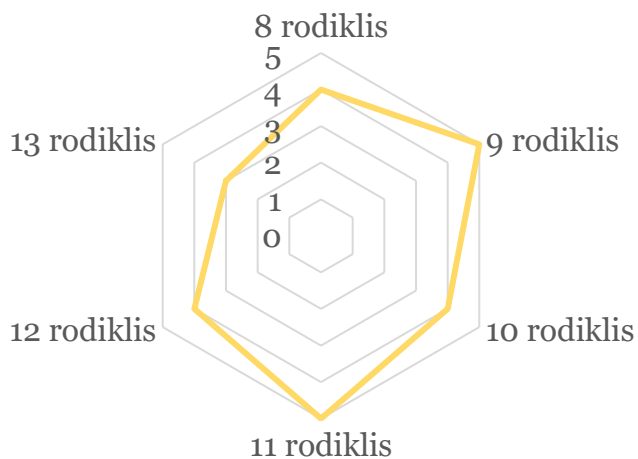
³⁸ Aplinkos apsaugos agentūros Klimato kaitos skyriaus duomenys.

2. Įmonių socialinės atsakomybės šalies lygmeniu pažanga 2019–2021 m.

Ekonominių rodiklių įvertinimas

Socialinių rodiklių įvertinimas

Aplinkosauginių rodiklių įvertinimas

Išvados

Ekonominių rodiklių įvertinimas

1. Lietuvoje žaliųjų pirkimų vertė visuose vykdytuose viešuosiuose pirkimuose augo visą 2019–2021 m. laikotarpį, šio rodiklio reikšmės sudarė: 2019 m. – 3,3 %; 2020 m. – 5 %; 2021 m. – 17,6 % (žr. 1 lentelę). Šio rodiklio kaitos dinamika atspindi aukščiausią 5-tą pažangos lygmenį, kuris žymi didėjančias teigiamas rodiklio tendencijas (žr. 1 paveikslą). Pažymėtina, kad šis rodiklis ir toliau reikšmingai augs, kadangi viešajame sektoriuje 2022 metams nustatytas tikslas – ne mažiau kaip 50 procentų viešųjų pirkimų turės būti vykdomi kaip žalieji, o kiekvienais metais nuo 2023 metų – ne mažiau kaip 100 procentų tokių pirkimų.

2. Jungtinių Tautų Pasaulinio susitarimo (angl. *United Nations Global Compact*) tinkle dalyvaujančių Lietuvoje registruotų įmonių skaičius augo 2019–2021 m., šio rodiklio reikšmės sudarė: 2019 m. – 26; 2020 m. – 28; 2021 m. – 32 (žr. 1 lentelę). Šio rodiklio kaitos dinamika atspindi aukščiausią 5-tą pažangos lygmenį, kuris žymi didėjančias teigiamas rodiklio tendencijas (žr. 1 paveikslą).

3. Lietuvoje 10-ies didžiausių verslo asociacijų ĮSA veikla 2019–2021 m. laikotarpiu buvo pakankamai aktyvi ir rodiklio kaitos dinamika atspindi aukštą 4-tą pažangos lygmenį, kuris žymi teigiamą rodiklio lygmenį. Aukščiausio 5-to pažangos lygmens rodikliui pasiekti nepavyko dėl 2020 m. fiksuoto nežymaus SA veiklų (kiekybine rodiklio išraiška) aktyvumo kritimo (žr. 1 lentelę ir 1 paveikslą). Rezultatai nagrinėjamu laikotarpiu pagal rodiklio kriterijus buvo šie:

3.1. visos 10 didžiausių Lietuvos verslo asociacijų vykdė SA veiklą 2019–2021 m.;

3.2. 10-ties didžiausių Lietuvos verslo asociacijų SA veiklų skaičius ir apimtis sudarė: 2019 m. – 198 vnt.; 2020 m. – 180 vnt.; 2021 m. – 195 vnt. (žr. 1 lentelę). 2019–2021 m. laikotarpiu didžiausių pagal narių skaičių Lietuvos verslo asociacijų veiklos apimtis (kokybine prasme) apėmė visus ĮSA sąvokos pagrindinius elementus srityse: aplinkosauga, ekonominė gerovė, socialinė gerovė, etika, žmogaus teisių apsauga, vartotojų interesų apsauga ir kt. Veiklų pavyzdžiai pagal ĮSA sąvokos elementus pateikiami 1 priede³⁹.

4. TOP 100 Lietuvoje registruotų įmonių dalyvavimo Jungtinių Tautų Pasauliniame susitarime rodiklio kaitos dinamika atspindi aukštą 4-tą pažangos lygmenį, kuris žymi teigiamą rodiklio lygmenį. Aukščiausio 5-to pažangos lygmens rodikliui pasiekti nepavyko dėl 2021 m. fiksuoto nežymaus rodiklio kriterijaus „*Reguliariasis struktūrizuotas ĮSA ar darnaus vystymosi ataskaitas teikiančių TOP 100 įmonių skaičius (Lietuvoje registruotos įmonės)*“ aktyvumo kritimo (žr. 1 lentelę ir 1 paveikslą), kuris sąlygotas TOP 100 Lietuvoje registruotų įmonių preliminarus sąrašo struktūrinio pasikeitimo 2021 m. (atsižvelgiant, kad TOP 100 įmonių sąrašui 2021 m. sudaryti naudoti apyvartos už 2021 m. I-III ketv. duomenys ir į TOP 100 įmonių sąrašą pateko daugiau naujų įmonių, kurios neteikė nurodytų ataskaitų).

³⁹ Pastaba – atskiros SA veiklos buvo vykdomos tiek atskirais nurodytais metais, tiek keletą metų. Taip pat veiklų priskyrimas prie SA sričių yra sąlyginis, kadangi atskiros SA veiklos apėmė keletą SA sričių.

Rezultatai nagrinėjamu laikotarpiu pagal rodiklio kriterijus buvo šie:

4.1. TOP 100 Lietuvoje registruotų įmonių, kurios yra Pasaulinio susitarimo narės, skaičius: 2019 m. – 4 vnt.; 2020 m. – 4 vnt.; 2021 m. – 5 vnt. (žr. 1 lentelę);

4.2. reguliarias struktūrizuotas ĮSA ar darnaus vystymosi ataskaitas teikiančių TOP 100 Lietuvoje registruotų įmonių skaičius: 2019 m. – 47 vnt.; 2020 m. – 52 vnt.; 2021 m. – 48 vnt. (žr. 1 lentelę).

5. Unikalių Lietuvos įmonių, dalyvaujančių Nacionaliniame atsakingo verslo apdovanojimo konkurse, aktyvumo rodiklio reikšmės sudarė: 2019 m. – 44 vnt.; 2020 m. – 58 vnt.; 2021 m. – 53 vnt. (žr. 1 lentelę). Šio rodiklio kaitos dinamika atspindi 3-čią vidutinį pažangos lygmenį (žr. 1 paveikslą), kadangi tendencijos nagrinėjamu laikotarpiu nebuvo pastovios (2020 m. fiksuotas rodiklio augimas, o 2021 m. – kritimas).

6. Korupcijos lygio Lietuvoje rodiklio kaitos dinamika atspindi aukščiausią 5-tą pažangos lygmenį, kuris žymi didėjančias teigiamas rodiklio tendencijas (žr. 1 paveikslą), kadangi Lietuva 2021 m. pakilo reitinge viena vieta aukščiau bei atitinkamai surinko vienu balu aukščiau. Rezultatai nagrinėjamu laikotarpiu pagal rodiklio kriterijus buvo šie:

6.1. šalies vieta (angl. *Rank*) vertintų šalių sąrašė: 2019 m. – 35 vieta; 2020 m. – 35 vieta; 2021 m. – 34 vieta (žr. 1 lentelę);

6.2. šalies balas (angl. *Score*) pagal Tarptautinį korupcijos suvokimo indeksą (KSI) (angl. *Corruption Perception Index*): 2019 m. – 60 balų; 2020 m. – 60 balų; 2021 m. – 61 balas (žr. 1 lentelę).

7. Lietuvos viešojo intereso įmonių, į konsoliduotąjį metinį pranešimą įtraukiančių konsoliduotąją socialinės atsakomybės ataskaitą, skaičius sudarė: 2019 m. – 52 vnt.; 2020 m. – 57 vnt.; 2021 m. – 59 vnt. (žr. 1 lentelę). Į šią statistiką įtrauktos įmonės, kurios į konsoliduotąjį metinį pranešimą įtraukė socialinės atsakomybės ataskaitą tiek tiesiogiai, tiek netiesiogiai (pavyzdžiui, metiniame pranešime tik pateikiant nuorodą į šią ataskaitą ir (arba) šią ataskaitą paviešinant kitu būdu). Šio rodiklio kaitos dinamika atspindi aukščiausią 5-tą pažangos lygmenį, kuris žymi didėjančias teigiamas rodiklio tendencijas (žr. 1 paveikslą).

Papildomai pažymėtina, kad dalies šių ataskaitų, kurias teikė biržoje listinguojami emitentai (t. y. dalis viešojo intereso įmonių), turinio detalesnę analizę yra atlikęs Lietuvos bankas⁴⁰.

Socialinių rodiklių įvertinimas

8. Lietuvoje socialinės atskaitomybės, darbuotojų saugos ir sveikatos vadybos sistemas (SA8000, ISO 45001) sertifikavusių įmonių rodiklio kaitos dinamika atspindi aukštą 4-tą pažangos lygmenį, kuris žymi teigiamą rodiklio lygmenį. Aukščiausio 5-to pažangos lygmens rodikliui pasiekti nepavyko dėl 2020 m. fiksuoto nežymaus SA8000 galiojančių nepriklausomos akredituotos organizacijos išduotą sertifikatą turinčių įmonių skaičiaus kritimo (žr. 1 lentelę ir 1 paveikslą). Rezultatai nagrinėjamu laikotarpiu pagal rodiklio kriterijus buvo šie:

⁴⁰ Nasdaq Vilnius bendrovių, įtrauktų į vertybinių popierių prekybos sąrašus, nefinansinės informacijos atskleidimo apžvalga. Lietuvos bankas. 2021 m. [Žiūrėta 2022-01-24]. Prieiga per internetą: <www.lb.lt/lt/leidiniai/nasdaq-vilnius-bendroviu-itrauktu-i-vertybiniu-popieriu-prekybos-sarasus-nefinansines-informacijos-atskleidimo-apzvalga>.

8.1. SA8000 galiojančią nepriklausomos akredituotos organizacijos išduotą sertifikatą turinčių įmonių skaičius sudarė: 2019 m. – 9 vnt.; 2020 m. – 8 vnt.; 2021 m. – 8 vnt. (žr. 1 lentelę);

8.2. ISO 45001 galiojančią nepriklausomos akredituotos organizacijos išduotą sertifikatą turinčių įmonių skaičius sudarė: 2019 m. – 135 vnt.; 2020 m. – 418 vnt. (žr. 1 lentelę).

9. Lietuvoje darbuotojų, priklausančių profesinėms sąjungoms, skaičius (dalis) nuo visų dirbančiųjų augo 2019–2020 m., šio rodiklio reikšmės sudarė: 2019 m. – 7 %; 2020 m. – 7,8 % (žr. 1 lentelę). Šio rodiklio kaitos dinamika atspindi aukščiausią 5-tą pažangos lygmenį, kuris žymi didėjančias teigiamas rodiklio tendencijas (žr. 1 paveikslą).

10. Lietuvos lyčių lygybės versle ir valdyme rodiklio kaitos dinamikai priskirtas 4-tas pažangos lygmuo, kuris žymi teigiamą rodiklio lygmenį, nors pati rodiklio kaita nebuvo žymi (žr. 1 lentelę ir 1 paveikslą). Rezultatai nagrinėjamu laikotarpiu pagal rodiklio kriterijus buvo šie:

10.1. moterų vadovių, užimančių vadovo⁴¹ pareigas dalis TOP 100 įmonių sudarė⁴²: 2019 m. – 31,6 %; 2020 m. – 30,3 %; 2021 m. – 31,6 % (žr. 1 lentelę);

10.2. darbo užmokesčio atotrūkis tarp vyrų ir moterų sudarė (moterų nenaudai): 2019 m. – 12,4 %; 2020 m. – 12,1 % (žr. 1 lentelę).

11. Rezultatai nagrinėjamu laikotarpiu pagal 11-to rodiklio kriterijus buvo šie:

11.1. mirtinų nelaimingų atsitikimų darbe skaičius: 2019 m. – 37 atvejai (žr. 1 lentelę);

11.2. asmenų, kuriems nustatytos profesinės ligos, skaičius, tenkantis 100 tūkstančių dirbančiųjų: 2019 m. – 14,6 asmenys; 2020 m. – 13 asmenų; 2021 – 9,8 asmenų (žr. 1 lentelę).

Kadangi pagal turimus 11-to rodiklio duomenis yra teigiama šio rodiklio kaitos dinamika, galima daryti preliminarias išvadas, kad ši dinamika atitinka aukščiausią 5-tą pažangos lygmenį (žr. 1 paveikslą).

12. Lietuvoje kolektyvinių sutarčių paplitimo rodiklio (matuojančio organizacijų ir darbuotojų įsitraukimą į socialinį dialogą kolektyvinių sutarčių formatu) kaitos dinamika 2019–2021 m. laikotarpiu atspindi aukštą 4-tą pažangos lygmenį, kuris žymi teigiamą rodiklio lygmenį. Aukščiausio 5-to pažangos lygmens rodikliui pasiekti nepavyko dėl 2021 m. fiksuoto nežymaus įmonių, sudariusių kolektyvines sutartis, skaičiaus sumažėjimo (žr. 1 lentelę ir 1 paveikslą). Rezultatai nagrinėjamu laikotarpiu pagal rodiklio kriterijus buvo šie:

12.1. kolektyvinių derybų sutarčių saistomų darbuotojų skaičius sudarė: 2019 m. – 190,7 tūkst.; 2020 m. – 269,3 tūkst.; 2021 m. – 309,9 tūkst. (žr. 1 lentelę). Analizuojamu laikotarpiu šio rodiklio kriterijaus reikšmę reikšmingai padidino 2020 m. spalio 16 d. LR Vyriausybės ir viešojo sektoriaus darbuotojus atstovaujančių organizacijų – Lietuvos profesinių sąjungų konfederacija; Respublikinė jungtinė profesinė sąjunga; Lietuvos profesinė sąjunga „Solidarumas“; Lietuvos profesinė sąjunga „Sandrauga“; Nacionalinis pareigūnų profesinių

⁴¹ Vertinas vienas aukščiausio vadovo poziciją užimantis asmuo atskiroje įmonėje.

⁴² 2019 m. ir 2021 m. gauti 98 įmonių duomenys, o 2020 m. – 99 įmonių, dėl to atskirų metų skaičius nėra sveikas.

sąjungų susivienijimas – pasirašyta nacionalinė kolektyvinė sutartis⁴³, kuri įtvirtino viešojo sektoriaus darbuotojų darbo sąlygų gerinimą, papildomas garantijas profesinių sąjungų nariams, nuostatas dėl socialinių partnerių bendradarbiavimo skatinimo;

12.2. įmonių, sudariusių kolektyvines sutartis, skaičius (pagal atskirais metais galiojusias sutartis): 2019 m. – 275; 2020 m. – 336; 2021 m. – 330 (žr. 1 lentelę).

13. Neįgaliųjų integracijos į darbo rinką lygis sudarė: 2019 m. – 29 %; 2020 m. – 28,52 %; 2021 m. – 29,1 % (žr. 1 lentelę). Šio rodiklio kaitos dinamika atspindi vidutinį 3-čią pažangos lygmenį, kuris žymi, jog nėra aiškių teigiamų/neigiamų kriterijaus kaitos tendencijų (žr. 1 paveikslą), kadangi 2020 metais fiksuotas kriterijaus reikšmės kritimas (kurį tikėtina sąlygojo 2020 m. neįgaliųjų integraciją į darbo rinką lėtinę veiksniai: COVID-19 pandemija ir su ja susijusios išmokos), o 2021 m. – augimas.

Aplinkosauginių rodiklių įvertinimas

14. Aplinkos vadybos sistemas ir standartus (ISO 14001, EMAS) sertifikavusių ir (arba) registravusių įmonių bendras skaičius (t. y. organizacijų taikančių vadybą pagal bent vieną iš šių priemonių, nepaisant EMAS populiarumo mažėjimo) augo visą 2019–2021 m. laikotarpį – šio rodiklio kaitos dinamika atspindi aukščiausią 5-tą pažangos lygmenį, kuris žymi didėjančias teigiamas rodiklio tendencijas (žr. 1 paveikslą). 2021 m. ir 2022 m. šis rodiklis (kaip ir pirmasis rodiklis) taip pat reikšmingai augs, kadangi viešuosiuose pirkimuose dalyvaujančios organizacijos diegs ir (arba) sertifikuos savo aplinkos apsaugos vadybos sistemas, atsižvelgiant į viešajame sektoriuje 2022 metams nustatytą tikslą – ne mažiau kaip 50 procentų viešųjų pirkimų turės būti vykdomi kaip žalieji, o kiekvienais metais nuo 2023 metų – ne mažiau kaip 100 procentų tokių pirkimų. Rezultatai nagrinėjamu laikotarpiu pagal 14-to rodiklio kriterijus buvo šie:

14.1. ISO 14001 galiojanti nepriklausomos akredituotos organizacijos išduotą sertifikatą turinčių įmonių skaičius sudarė: 2019 m. – 732; 2020 m. – 773 (žr. 1 lentelę);

14.2. EMAS registracijų skaičius Lietuvos EMAS kompetentingoje įstaigoje sudarė: 2019 m. – 4; 2020 m. – 4; 2021 m. – 2 (žr. 1 lentelę).

15. Atsinaujinančių išteklių energijos dalis transporto sektoriuje sudarė: 2019 m. – 4,04 %; 2020 m. – 5,5 % (žr. 1 lentelę). Šio rodiklio kaitos dinamika atspindi aukščiausią 5-tą pažangos lygmenį, kuris žymi teigiamas rodiklio tendencijas (žr. 1 paveikslą).

16. Išmetamų šiltnamio efektą skatinančių dujų kiekis (apimtys pramonės sektoriuje⁴⁴) sudarė: 2019 m. – 4 711,91 kt CO₂ ekv.; 2020 m. – 4 280,16 kt CO₂ ekv. (žr. 1 lentelę). Šio rodiklio kaitos dinamika atspindi aukščiausią 5-tą pažangos lygmenį, kuris žymi teigiamas rodiklio tendencijas (žr. 1 paveikslą), analizuojamu laikotarpiu mažėjant taršai.

⁴³ 2020 m. spalio 16 d. Nacionalinė kolektyvinė sutartis Nr. PV3-459. [Žiūrėta 2022-01-24]. Prieiga per internetą: <<https://socmin.lrv.lt/uploads/socmin/documents/files/veikla/paslaugos/sutartys/kolektyvines/nacional%20ks2020%2011%2009.pdf>>.

⁴⁴ Pagal šiltnamio efektą sukeliančių dujų šaltinių ir absorbentų kategorijas: 1. Energetika. A. Kuro deginimas; 2. Pramonė ir statyba.

Rekomendacijos

Šiame skyriuje pateikiamos rekomendacijos yra parengtos Teikėjo ekspertiniu vertinimu.

1. Atsižvelgiant į Europos Komisijos rekomendacijas dėl socialiai atsakingų viešųjų pirkimų taikymo⁴⁵ bei Lietuvoje vykdomas iniciatyvas dėl socialiai atsakingų bei inovatyvių viešųjų pirkimų skatinimo⁴⁶, taip pat į priimtą Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 2, 8, 17, 19, 22, 25, 27, 31, 35, 46, 51, 52, 55, 57, 58, 82, 86, 91, 92, 93, 94, 95, 96 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 821 straipsniu įstatymą, galima apsvarstyti tikslingumą 1-mą rodiklį performuluoti iš „*Žaliųjų viešųjų pirkimų vertė, palyginti su bendra viešųjų pirkimų verte*“ rodiklio į „*Pirkimų, kuriems taikomi atsinaujinančių išteklių ir (ar) energijos naudojimo, energijos vartojimo efektyvumo ir aplinkos apsaugos reikalavimai ir (ar) kriterijai ir pirkimų, kuriems taikomi socialiniai reikalavimai ir (arba) kriterijai, vertė, palyginti su bendra viešųjų pirkimų verte*“ rodiklį, kuris galėtų apimti du kriterijus:

a) žaliųjų pirkimų vertė visuose vykdytuose viešuosiuose pirkimuose, palyginti su bendra viešųjų pirkimų verte (esamas rodiklio kriterijus);

b) socialinių pirkimų vertė visuose vykdytuose viešuosiuose pirkimuose, palyginti su bendra viešųjų pirkimų verte.

2. Rekomenduotina apsvarstyti tikslingumą 2-rą „*Jungtinių Tautų Pasaulinio susitarimo (angl. United Nations Global Compact) tinkle dalyvaujančių Lietuvoje registruotų įmonių skaičiaus*“ rodiklį patobulinti – skaičiuoti tik aktyvių (t. y. periodiškai ataskaitas šiam tinklui teikiančių) narių statistiką.

Pažymėtina, kad šiuo metu didžiąją dalį Jungtinių Tautų Pasaulinio susitarimo tinkle dalyvaujančių Lietuvoje registruotų įmonių skaičiaus sudaro privataus sektoriaus organizacijos. Papildomai rekomenduotina skatinti viešojo sektoriaus organizacijų įsitraukimą į Jungtinių Tautų Pasaulinio susitarimo tinklo veiklas ir iniciatyvų įgyvendinimą⁴⁷.

3. Rekomenduotina apsvarstyti tikslingumą ateityje atsisakyti 3-čio rodiklio „*10-ies didžiausių verslo asociacijų ISA veikla*“ skaičiavimo dėl keliamos santykinai aukštos administracinės naštos rodiklio apskaičiavimui ir rodiklio trūkumų:

a) remiantis įvairių organizacijų SA veiklų ataskaitomis ir kita informacija, galima daryti išvadą, kad aktyvią SA veiklą gali vykdyti tiek asociacijos, tiek asociacijų nariai, tiek viešojo intereso ir kitos įmonės bei kitų tipų organizacijos (juridiniai asmenys). Dėl to atskiras rodiklis, matuojantis išimtinai asociacijų (kaip atskiro juridinio asmens tipo) SA veiklų aktyvumą (kiekius ir apimtis), galėtų būti ateityje ir neskaičiuojamas;

⁴⁵ Socialiai atsakingi viešieji pirkimai. Atnaujintos gairės ir informavimas, skatinant rengti socialiai atsakingus pirkimus. Europos Komisija. [Žiūrėta 2021-10-13]. Prieiga per internetą: <https://ec.europa.eu/info/policies/public-procurement/tools-public-buyers/social-procurement_lt>.

⁴⁶ Lietuvoje vykdomos iniciatyvos dėl socialiai atsakingų bei inovatyvių viešųjų pirkimų skatinimo. [Žiūrėta 2022-02-07]. Prieiga per internetą: <www.teismai.lt/lt/viesuju-pirkimu-tarnybos-direktorius-darius-vedrickas-darnus-viesieji-pirkimai-neatskiriama-vadovo-darbotvarkes-dalis/9701?fbclid=IwAR1Ot8ZY04ZcKACKzJB-iffcl_jBMTAtolKkSC6wyX2ZAfoJIt7PogziQug>; <<https://vpt.lrv.lt/lt/naujienos/socialinis-pirkimas-socialiniu-aspektu-itraukimo-i-viesuosius-pirkimus-vadovas>>; <<https://vpt.lrv.lt/lt/darnieji-pirkimai/socialiai-atsakingi-pirkimai>>; <<https://vpt.lrv.lt/lt/darnieji-pirkimai>>.

⁴⁷ Būdai, kaip viešojo sektoriaus organizacijos galėtų didinti įsitraukimą į Jungtinių Tautų Pasaulinio susitarimo tinklo veiklas ir iniciatyvų įgyvendinimą. [Žiūrėta 2021-10-13]. Prieiga per internetą: <www.unglobalcompact.org/participation/join/who-should-join/non-business>.

b) esamam rodiklio apskaičiavimui asociacijų atranka turi metodinių ribotumų. Pavyzdžiui, 2019-2021 m. laikotarpiu tarp 10-ties didžiausių Lietuvos verslo asociacijų, atrinktų pagal narių skaičių, nepateko įtakingos ir svarbią veiklą vykdančios asociacijos, pavyzdžiui: Lietuvos verslo konfederacija/ICC Lietuva; Lietuvos bankų asociacija; Lietuvos pramonininkų konfederacija; Lietuvos darbdavių konfederacija ir kt. Pažymėtina, kad 10-ties didžiausių Lietuvos verslo asociacijų atrankos pagal narių skaičių metu įtaką turi atvejai, kuomet vienu asociacijų atrankos (rodiklio apskaičiavimui) tikimybę reikšmingai didina atskirų asociacijų nariai – pavieniai fiziniai asmenys. Dėl šios priežasties į rodiklio apskaičiavimą mažesnę tikimybę patekti turi asociacijos, kurių narių skaičius gali būti ženkliai mažesnis (dėl narių fizinių asmenų nebuvimo arba neženklaus skaičiaus), nepaisant to, kad šių asociacijų nariais gali būti stambūs juridiniai asmenys. Be to, ne visos asociacijos skelbia tikslus savo narių sąrašus ir jų sudėtį (pavyzdžiui, laikantis asmens duomenų apsaugos viešinami tik tie asociacijos nariai, kurie patvirtino, jog sutinka, kad jų duomenys apie narystę būtų pateikiami viešai);

c) kiekybinė rodiklio kriterijaus išraiška nepilnai atspindi kokybinį nagrinėjamų SA veiklų pobūdį, kadangi atskiras SA veiklos vienetas kitam vienetai (net iš tos pačios SA srities kokybine ir turinio prasme) gali būti nelygiavertis pagal veiklos reikšmingumą, sistemiškumą ir poveikį ĮSA principų sklaidai, įgyvendinimui bei galutiniam rezultatui. Taip pat vykdant kiekybinį SA veiklų apskaičiavimą vienetais įtakos turi skirtingų asociacijų teikiamos informacijos netolygumas, ekspertinis veiklų grupavimas ir priskyrimas ĮSA sąvokai, atsižvelgiant į jos platų turinį ir didelį spektrą elementų. Dėl šios priežasties vienareikšmiškų išvadų, kad pagal rodiklį atskirais laikotarpiais pasireiškia ĮSA pažangos regresas ar lėtėjimas, daryti negalima išimtinai vadovaujantis kiekybiniais šio rodiklio kriterijaus reikšmių prastėjimais.

4. Rekomenduotina 4-to rodiklio pavadinimą „*TOP 100 Lietuvoje registruotų įmonių dalyvavimas Jungtinių Tautų Pasauliniame susitarime (angl. United Nations Global Compact)*“ patikslinti į „*TOP 100 Lietuvoje registruotų įmonių ĮSA veiklų viešinimas bei dalyvavimas Jungtinių Tautų Pasauliniame susitarime (angl. United Nations Global Compact)*“ arba lygiavertį, kadangi šio rodiklio antrąjį kriterijų apima veiklos, dažnesniu atveju nesusijusios su išitrukimu į šį tinklą, t. y. – 4.2. „*Reguliariąs struktūrizuotas ĮSA ar darnaus vystymosi ataskaitas teikiančių TOP 100 įmonių skaičius (Lietuvoje registruotos įmonės)*“.

Be to, kaip ir antrosios rekomendacijos atveju, rekomenduotina apsvarstyti tikslingumą 4-tą „*Jungtinių Tautų Pasaulinio susitarimo (angl. United Nations Global Compact) tinkle dalyvaujančių TOP 100 Lietuvoje registruotų įmonių*“ rodiklį patobulinti – skaičiuoti tik aktyvių (t. y. periodiškai ataskaitas šiam tinklui teikiančių) narių statistiką.

Ateityje tobulinant Metodiką peržiūrint 2-ro ir 4-to rodiklių apskaičiavimo tvarkas, tikslinga atsižvelgti ir į esamoje Metodikoje pateiktą gairę (jei tam tikros papildomos ir šiuo metu į stebėseną neįtrauktos ĮSA priemonės populiarėtų): „*Planuojant tikslinti metodiką ateityje, siūloma atkreipti dėmesį į narystes kituose tinkluose – Europos socialinės atsakomybės verslo tinkle (angl. „CSR Europe“), pasaulinėje atskaitingumo iniciatyvoje (angl. GRI), kadangi jie tampa labai populiarūs pasaulinėje rinkoje, tad ir Lietuvoje jų populiarumas gali ženkliai padidėti. Šiuo metu labai mažai Lietuvos įmonių dalyvauja šiuose tinkluose, todėl vertinti šio rodiklio dar nerekomenduojama*“.

5. Rekomenduotina pagal galimybes organizuoti papildomą Nacionalinio atsakingo verslo apdovanojimo konkurso dalyvių ir laureatų gerųjų praktikų ir patirčių sklaidą, gerųjų praktikų vizitus organizacijose ir pan.
6. Rekomenduotina būsimos Metodikos peržiūros metu įvertinti, ar nėra tikslinga korupcijos srities stebėseną papildyti rodiklio kriterijumi, orientuotu į antikorupcinę vadybą organizacijose, t. y. – ISO 37001 galiojančią nepriklausomos akredituotos organizacijos išduotą sertifikatą turinčių organizacijų skaičius. Šiai dienai ši vadybos priemonė Lietuvoje nėra populiari, kol kas poreikio įtraukti šio papildomo kriterijaus nėra.
7. Rekomenduotina 7-to rodiklio pavadinimą „*Viešojo intereso įmonių, į konsoliduotąjį metinį pranešimą įtraukiančių konsoliduotąją socialinės atsakomybės ataskaitą, skaičius*“ patikslinti į „*Viešojo intereso įmonių, teikiančių reguliarias struktūrizuotas ĮSA ar darnaus vystymosi ataskaitas, skaičius*“ arba lygiavertį, kadangi viešojo intereso įmonės taiko praktikas į konsoliduotąjį metinį pranešimą įtraukiant šias ataskaitas tiek tiesiogiai, tiek netiesiogiai (pavyzdžiui, metiniame pranešime tik pateikiant nuorodą į šią ataskaitą ir (arba) šią ataskaitą paviešinant kitu būdu). Tokiu būdu būtų išlaikytas rodiklio apskaičiavimo metodinis aiškumas bei turinio prieš formą viršenybė.
8. Jeigu dalies dabar stebimų ĮSA priemonių populiarumas neaugs ir (arba) toliau mažės dėl išorinio sertifikavimo ir (arba) kitų reikalavimų įgyvendinimo sudėtingumo ar žemo aktualumo (bei nebus stengiamasi organizacijas skatinti šias priemones įgyvendinti dėl egzistuojančių alternatyvių lygiavertį ĮSA priemonių didesnio aktualumo), ateityje tobulinant Metodiką rekomenduotina apsvarstyti, ar tikslinga tokių ĮSA priemonių taikymo paplitimą stebėti apskritai. Pavyzdžiui, galbūt ateityje gali būti tikslinga atsisakyti stebėti šios ĮSA priemonės taikymo paplitimą Lietuvoje pagal rodiklio kriterijų 8.1. – „*SA8000 galiojančią nepriklausomos akredituotos organizacijos išduotą sertifikatą turinčių įmonių skaičius*“, kadangi šiuo metu pagal Metodiką nėra stebimas ir kitų Lietuvoje nepopuliarių ĮSA priemonių paplitimas, pavyzdžiui: organizacijų aktyvumas dalyvaujant Europos socialinės atsakomybės verslo tinkle (angl. „*CSR Europe*“), pasaulinėje atskaitingumo iniciatyvoje (angl. *GRI*) ir kt.
9. Su devintuoju rodikliu susijusių tobulinimo rekomendacijų šioje ataskaitoje neteikiama.
10. Rekomenduotina:
- 10.1 toliau aktyviai skatinti moterų verslumą išnaudojant įvairius formatus, įskaitant VŠĮ „Versli Lietuva“ iniciatyvas, Verslo moterų tinklus (veikiančius prie Lietuvos prekybos, pramonės ir amatų rūmų asociacijos bei apskričių rūmų) bei kt.;
- 10.2 10-to rodiklio pavadinimą „*Lyčių lygybė versle ir valdyme*“ patikslinti į „*Lyčių lygybė verslo valdyme ir organizacijose*“ arba lygiavertį, kadangi šio rodiklio antrąjį kriterijų apima moterų ir vyrų darbo užmokesčio atotrūkio statistika visame šalies ūkyje;
- 10.3 patikslinti Metodiką, apibrėžiant šio rodiklio kriterijaus 10.1. „*Moterų vadovių, užimančių vadovo pareigas dalis TOP 100 įmonių*“ reikšmei apskaičiuoti taikomą vadovo sąvoką (t. y. nurodant, jog vertinamas vienas aukščiausio vadovo poziciją užimantis asmuo atskiroje įmonėje) ir rodiklio kriterijui apskaičiuoti reikalingų duomenų šaltinį (pavyzdžiui, remiantis Valstybinio socialinio draudimo fondo prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos kaupiamais įmonių vadovų duomenimis pagal atitinkamą profesijų klasifikatoriaus kodą).

11. Rekomenduotina toliau plėtoti LR socialinės apsaugos ir darbo ministerijos interneto svetainės skiltį⁴⁸, skirtą ĮSA metodinės medžiagos gerųjų praktikų ir patirčių sklaidai, pavyzdžiui, apsvarstant galimybes ir tikslingumą sukurti tematinių ĮSA sričių klasifikatorių (grupavimą) ir pagal jį suskirstyti bei teikti aktualią informaciją suinteresuotosiems šalims.

12. Rekomenduotina 12-to rodiklio:

12.1. kriterijaus „*Kolektyvinių derybų sutarčių (KDS) saistomų darbuotojų skaičius*“ pavadinimą ir atitinkamai apskaičiavimo tvarką (skaičiuojant ne absoliučiu, o santykinu dydžiu) patobulinti į „*Kolektyvinių sutarčių (KS) saistomų darbuotojų skaičius (dalis) nuo visų dirbančiųjų*“;

12.2. kriterijaus pavadinimą „*Imonių, sudariusių kolektyvines sutartis, skaičius ir pokytis, per ataskaitinį laikotarpį*“ patikslinti į „*Organizacijų, sudariusių kolektyvines sutartis, skaičius ir pokytis, per ataskaitinį laikotarpį*“, nes į šio rodiklio apskaičiavimą patenka privatus ir viešasis sektorai.

12.3. Be to, rekomenduotina rinkti ir viešinti kolektyvinių sutarčių tekstus atviru redaguojamu formatu (docx arba lygiaverčiu), siekiant sudaryti suinteresuotosiems šalims galimybę patogiai naudoti dokumentus (pavyzdžiui, teksto kopijavimui, aktualių vietų paieškai tekste ir pan.), o kolektyvinių sutarčių nesudariusioms organizacijoms ir profesinėms sąjungoms – galimybę pasinaudoti joms tinkamų sutarčių pavyzdžiais ir juos pritaikyti savo organizacijose;

12.4. Taip pat, siekiant 12.1. ir 12.2. rodiklio kriterijų apskaičiavimo tikslumo ir paprastumo, ateityje rekomenduotina patobulinti kolektyvinių sutarčių registravimo tvarką, pavyzdžiui, kolektyvinių sutarčių registravimo metu fiksuojant, ar kolektyvinė sutartis taikoma visiems sutartimi saistomų organizacijų darbuotojams, ar tik profesinių sąjungų nariams. Be to, galima svarstyti tikslingumą pagal galimybes automatizuoti kolektyvinių sutarčių registrą bei rodikliui teikiamų duomenų apdorojimą (pavyzdžiui, pasiremiant gerąja viešojo sektoriaus praktika sudarant rodiklių švieslentes⁴⁹).

13. Su tryliktuoju rodikliu susijusių tobulinimo rekomendacijų šioje ataskaitoje neteikiama.

14. Atsižvelgiant į esamą aktyvų Žaliojo kurso bei kitų iniciatyvų įgyvendinimo planavimą, aplinkosauginių rodiklių sričiai tobulinimo rekomendacijų neteikiama.

15. Papildomai rekomenduotina peržiūrėti Metodikos pažangos lygmenų (5 balų skalėje) skyrimo tvarką, kadangi nagrinėjant atskirais laikotarpiais rodiklius ne visuomet yra galimybės aiškiai priskirti konkretų pažangos lygmenį – esamoje Metodikoje balų skyrimo kriterijai nepakankamai aiškūs.

⁴⁸ ĮSA metodinės medžiagos gerųjų praktikų ir patirčių sklaidos interneto svetainės skiltis. LR socialinės apsaugos ir darbo ministerija. [Žiūrėta 2022-09-31]. Prieiga per internetą: <<https://socmin.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/darbo-rinka-uzimtumus/imoniu-socialine-atsakomybe-isa>>.

⁴⁹ Rodiklių švieslentių gerųjų praktikų Lietuvoje pavyzdžiai. [Žiūrėta 2022-01-04]. Prieiga per internetą:

<<https://vpt.lrv.lt/lt/svieslente>>;

<<https://eimin.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/verslo-aplinka/verslo-prieziuros-politika/svieslente>>;

<<https://experience.arcgis.com/experience/cab84dcfe0464c2a8050a78f817924ca>>;

<<https://qlik-public.socmin.lt/sense/app/3b7d2f59-5a02-4f21-87aa-e92332d457d7/sheet/1d7e5e82-45e7-492a-b45a-de4253c68da4/state/analysis>>.

Šiuo metu pažangos lygmenų balų sistema pagal Metodiką yra tokia:

- 5 balai – rodiklis įvertinamas teigiamai, parodo didėjančias teigiamas/neigiamas (priklausomai nuo rodiklio) tendencijas;
- 4 balai – rodiklis įvertinamas teigiamai, bet nėra didėjančių teigiamų/neigiamų (priklausomai nuo rodiklio) tendencijų;
- 3 balai – rodiklis yra vidutinis, bet nėra identifikuojama teigiamų/neigiamų (priklausomai nuo rodiklio) tendencijų;
- 2 balai – rodiklis yra minimalus, nėra teigiamų/neigiamų (priklausomai nuo rodiklio) tendencijų požymių;
- 1 balas – rodiklis yra minimalus arba rodo mažėjančias/didėjančias (priklausomai nuo rodiklio) tendencijas.

LR socialinės apsaugos ir darbo ministerijai rekomenduotina ekspertiniu būdu, pasiremiant lyginamąja tarptautine analize (palyginant Lietuvos pasiektas rodiklių reikšmes su užsienio šalimis esant galimybėms) ir (arba) vadovaujantis šioje ataskaitoje nurodytomis rodiklių reikšmėmis, nustatyti tikslinius siektinų rodiklių kriterijų intervalus – apibrėžiant kiekvienam rodikliui ir jo kriterijui atskirai reikšmių intervalą, kas būtų laikoma atskiro rodiklio ir jo kriterijų atveju: „rodiklis įvertinamas teigiamai“; „rodiklis yra vidutinis“; „rodiklis yra minimalus“.

Tikslinių rodiklių ir jų kriterijų siekiamų intervalų priskyrimas išspręstų esamus Metodikos ribotumus bei neapibrėžtumus:

a) rodikliui nekintant gali kilti neaiškumai priskiriant pažangos lygmenį, nes pagal esamą Metodiką galima būtų priskirti bet kurį pažangos lygmenį nuo 2-ro iki 4-to imtinai (kuomet nėra identifikuojama teigiamų/neigiamų rodiklio tendencijų), nes rodikliui nekintant šiuo metu nėra metodinio apibrėžtumo, kas yra konkrečiai „rodiklis įvertinamas teigiamai“; „rodiklis yra vidutinis“; „rodiklis yra minimalus“;

b) jei rodiklio ir (arba) jo kriterijaus siekiama tendencija yra didėjanti bei jau yra pasiektas maksimalus rodiklio teigiamos tendencijos lygmuo (arba tendencija mažėjanti – jei priklausomai nuo rodiklio pobūdžio yra tokia siekiamybė) visu nagrinėjamu laikotarpiu (pvz., pasiektas 100 % kriterijaus lygmuo ir rodikliui gerėti nėra daugiau galimybės), tokiu atveju pagal esamą Metodiką nėra aišku, kurį pažangos lygmenį nuo 3-čio iki 4-to imtinai (kuomet nėra identifikuojama teigiamų/neigiamų rodiklio tendencijų pasiekus ribinę kriterijaus reikšmę). Nors tokiu atveju pagal patobulintą Metodiką galima būtų priskirti ir aukščiausią 5-tą pažangos lygmenį (kuris galėtų indikuoti ne tik teigiamas tendencijas, bet ir aukščiausios galimos rodiklio (ar jo kriterijaus) reikšmės pasiekimą, nesant jokiai rodiklio kaitai nagrinėjamu laikotarpiu);

c) taip pat gali pasitaikyti atvejai, kuomet esamoje Metodikoje aiškiai apibrėžti pažangos lygmenų priskyrimo pagrindai yra neoptimalūs (įskaitant tuos atvejus, kai rodiklio teigiama / neigiama kaita yra nežymi ar nereikšminga). Pavyzdžiui, pagal esamą Metodiką šie aiškiai apibrėžti pažangos lygmenų priskyrimo pagrindai: 5 balai – teigiamos rodiklio tendencijos; 1 balas – neigiamos rodiklio tendencijos. Formaliai laikantis esamos Metodikos (bei neatlikus rekomenduojamų galimų Metodikos patobulinimų) ateityje kiekvienais atskirais metais įvertinant rodiklio pažangą gali kilti tokiu atveju, pavyzdžiui: unikalių įmonių, dalyvaujančių Nacionaliniam atsakingo verslo apdovanojimui gauti konkurse, skaičius 2021 m. sudarė 53 vnt.; tarkime 2022 m. bus pasiektas rodiklis – 54 vnt. (teigiamos rodiklio tendencijos lyginant su 2021 m. – tokiu atveju pagal esamą Metodiką galima priskirti 5-tą pažangos lygmenį), o 2023 m. tarkime bus pasiektas rodiklis – 52 vnt. (neigiamos rodiklio tendencijos lyginant su

2021 ir 2022 m. – tokiu atveju pagal esamą Metodiką galima priskirti žemiausią 1-mą pažangos lygmenį, nors rodiklio kaita yra nežymi ir galėtų atitikti visais nagrinėjama laikotarpiais vieną bendrą pažangos intervalą pagal šiam rodikliui apibrėžtą siektiną reikšmę ir turint apibrėžtumą, kas kiekvienam atskiram rodikliui būtų „rodiklis įvertinamas teigiamai“ arba „rodiklis yra vidutinis“, arba „rodiklis yra minimalus“, tokiu būdu eliminuojant galimus nereikšmingus rodiklio kaitos svyravimus atskirais laikotarpiais).

16. Kadangi vieną rodiklį gali sudaryti du kriterijai, rekomenduotina peržiūrėti Metodikos pažangos lygmenų 5 balų skalėje skyrimo tvarką kiekvieno atskiro rodiklio ir jų kriterijų atžvilgiu, kadangi atskirais atvejais gali būti neapibrėžtumų rodikliui priskiriant pažangos lygmenį, kuomet to paties rodiklio vieno kriterijaus kaita indikuoja teigiamas tendencijas, o kito kriterijaus – neigiamas, arba kuomet abiejų kriterijų kaita nagrinėjamu laikotarpiu skiriasi kitu būdu:

a) yra atvejų, kuomet vieną rodiklį gali sudaryti du susiję (papildantys) kriterijai. Pavyzdžiui, 14-tą rodiklį „Aplinkos vadybos sistemas ir standartus (ISO 14001, EMAS) sertifikavusių ir (arba) registravusių įmonių skaičius“ sudaro du susiję (papildantys) kriterijai 14.1. – „ISO 14001 galiojančių nepriklausomos akredituotos organizacijos išduotą sertifikatą turinčių įmonių skaičius“ bei 14.2. – „EMAS registracijų skaičius Lietuvos EMAS kompetentingoje įstaigoje“. Nors nagrinėjamu laikotarpiu 14.1. kriterijus indikuoja teigiamas tendencijas, o 14.2. – neigiamas, tačiau organizacijų vadyba pagal ISO 14001 arba EMAS (nepaisant kai kurių skirtumų) gali būti laikoma lygiaverte, dėl šios priežasties nagrinėjamu laikotarpiu 14.1. kriterijaus teigiamos tendencijos pilnai atsveria 14.2. kriterijaus neigiamas tendencijas, dėl to bendrai 14-tam rodikliui gali būti priskiriama aukščiausia 5-to lygmens pažanga;

b) vieną rodiklį gali sudaryti du tiesiogiai nesusiję kriterijai arba susiję kriterijai, kurie pagal turinį yra iš esmės tapatūs bei matuoja tą patį ĮSA aspektą kiek skirtingu aspektu (pastarasis pavyzdys – 6-tas rodiklis „Korupcijos lygis“ susideda iš dviejų kriterijų: 6.1. – „Šalies vieta vertintų šalių sąrašė“; 6.2. – „Šalies balas pagal Tarptautinį korupcijos suvokimo indeksą“). Esamą Metodiką tokių rodiklių kriterijų atvejais galima peržiūrėti, įvertinant tikslingumą atskiriems tokių rodiklių kriterijams suteikiant svertinį koeficientą (svorį), kuris lemtų bendrojo rodiklio pažangos lygmenį.

1 priedas. Lietuvos dešimties didžiausių verslo asociacijų socialiai atsakingų veiklų pavyzdžiai 2019–2021 m. laikotarpiu

Aplinkosauga:

2021 m.:

- Kauno prekybos, pramonės ir amatų rūmai (toliau – KaunPPAR) organizavo konferenciją „Tvarumo genas“ tvaraus verslo, darnaus vystymosi, tvarių partnerysčių ir jų vertės verslui, ES politikos, žaliojo kurso bei aplinkos socialinio valdymo temomis⁵⁰;
- KaunPPAR organizavo statybų ir nekilnojamojo turto konferenciją „Gervė 2021“, kurioje vyko pristatymai žiedinės ekonomikos, CO² emisijų mažinimo ir kitomis temomis⁵¹;
- Klaipėdos prekybos, pramonės ir amatų rūmai (toliau – KlpPPAR) organizavo seminarą apie tai, kaip geriausiai pasirengti aplinkosaugos inspektorių patikrinimams, ką įmonė turi padaryti iki patikrinimo ir jo metu, kokia atsakomybė gresia pažeidus aplinkosaugos reikalavimus bei kodėl verta investuoti į jų laikymosi užtikrinimą⁵²;
- Šiaulių prekybos, pramonės ir amatų rūmai (toliau – ŠPPAR) įgyvendino projektą, orientuotą į mikroplastikų taršos mažinimą, mikroplastikų taršos matavimą Ventos upėje⁵³;
- Panevėžio prekybos, pramonės ir amatų rūmai (toliau – PPPAR) organizavo forumą „Panevėžys 2021: Pramonė 4.0, žiedinė ekonomika ir tvari plėtra“⁵⁴;
- Lietuvos statybininkų asociacija (toliau – LSA) prisidėjo organizuojant konferenciją „Žalioji statybų transformacija ir žaliųjų pastatų gamyba 4.0: sektoriaus plėtros darbotvarkė“⁵⁵, kurioje Lietuvos statybininkų asociacija kuravo „Iššūkiai statybų sektoriui – renovacijos banga ir žiedinės ekonomikos principų taikymas“ temą.

2020 m.:

- LSA prisidėjo organizuojant inovacijų forumą „Europos Naujasis Žalioji kursas – galimybė Lietuvai tapti globaliu tvarių medinių pastatų gamybos ir eksporto centru“⁵⁶;

⁵⁰ Konferencija „Tvarumo genas“. [Žiūrėta 2022-01-04]. Prieiga per internetą: <<https://chamber.lt/renginiai/konferencija-tvarumo-genas/>>.

⁵¹ Statybų ir nekilnojamojo turto konferencija „Gervė 2021“. [Žiūrėta 2022-01-04]. Prieiga per internetą: <<https://chamber.lt/naujienos/statybu-ir-nekilnojamojo-turto-konferencijoje-apie-issukiu-kupina-dabarti-ir-dideles-ambicijas-ateiciai/>>; <<https://chamber.lt/renginiai/konferencija-gerve-2021/>>.

⁵² KlpPPAR surengė aplinkosauginį seminarą. [Žiūrėta 2022-01-04]. Prieiga per internetą: <www.kcci.lt/lt/naujienos-ir-renginiai/renginiai/nuotolinis-seminaras-aplinkos-apsaugos-inspektoriu-patikrinimai-ka-daryti-ir-ko-nedaryti-430>.

⁵³ ŠPPAR įgyvendino projektą, orientuotą į mikroplastikų taršos mažinimą. [Žiūrėta 2022-01-04]. Prieiga per internetą: <www.facebook.com/SiauliuPPAR/posts/4607658876017110>; <www.skrastas.lt/aktualijos/ventos-upeje-tiria-mikroplastika>.

⁵⁴ PPPAR organizavo forumą „Panevėžys 2021: Pramonė 4.0, žiedinė ekonomika ir tvari plėtra“. [Žiūrėta 2022-01-04]. Prieiga per internetą: <<https://paneveziorumai.lt/lt/panevezio-verslininkus-sukviete-tradicinis-ekonomikos-forumas/>>.

⁵⁵ Konferencija „Žalioji statybų transformacija ir žaliųjų pastatų gamyba 4.0: sektoriaus plėtros darbotvarkė“. [Žiūrėta 2022-01-24]. Prieiga per internetą: <www.delfi.lt/video/laidos/partnerio-turinys/zalioji-statybu-transformacija-ir-zaliuju-pastatu-gamyba-40-sektoriaus-pletros-darbotvarkė.d?id=86557229>.

⁵⁶ Inovacijų forumas „Europos Naujasis Žalioji kursas – galimybė Lietuvai tapti globaliu tvarių medinių pastatų gamybos ir eksporto centru“. [Žiūrėta 2022-01-24]. Prieiga per internetą: <<http://www.statybininkai.lt/lt/lisa-aktualijos/880-inovaciju-forumas-europos-naujasis-zalioji-kursas-galimybė-lietuvai-tapti-globaliu-tvairiu-mediniu-pastatu-gamybos-ir-eksporto-centru>>.

- „Infobalt“ ir kitų 15 Lietuvos organizacijų susivienijo į konsorciumą, skirtą padėti verslui ir viešajam sektoriui žengti į skaitmeninį amžių. Buvo įsteigtas Vidurio ir Vakarų Lietuvos regiono Europinis skaitmeninių inovacijų centras (ESIC)⁵⁷;
- „Infobalt“ inicijuotas ir koordinuojamas tarptautinis elektroninio važtaraščio (angl. *eCMR*) projektas įžengė į sistemos prototipo kūrimo etapą⁵⁸;
- „AHK“, „Infobalt“ ir „LINPRA“ organizavo tarptautinę konferenciją pramonės skaitmeninimo tema „Pramonė 4.0“ (angl. „*Making Industry 4.0 Real*“), konferencijoje įteikti apdovanojimai įmonėms už jų pasiekimus gamybos ir pramonės skaitmeninimo srityje⁵⁹.

2019 m.:

- LSA įgyvendino projektą „Aplinką tausojančio darbo mokymo plėtojimas“, kurio tikslas – plėtoti ir įtvirtinti aplinkai nekenksmingą (žaliąją) darbo kultūrą statybos sektoriuje, kartu padidinant trūkstantis kvalifikuotas darbo jėgas tiekiamą statybų sektoriui bei sukuriant galimybę „žaliaisiais“ įgūdžiais patobulinti jau dirbančių statybos sektoriaus specialistų kvalifikaciją⁶⁰;
- Gamintojų ir importuotojų asociacija partnerio statusu prisidėjo plėtojant projektą „Man rūpi rytojūs“, kurio tikslas – bendradarbiaujant su visuomene, verslu, valstybės institucijomis, žiniasklaida šviesti ir informuoti visuomenę apie aplinkos išsaugojimo svarbą, įgyvendinti aplinką tausojančias priemones ir iniciatyvas, skatinti žiedinės ekonomikos įgyvendinimą⁶¹;
- Gamintojų ir importuotojų asociacija įgyvendino aplinkosaugos projektus „Mes rūšiuojam“⁶²;
- KaunPPAR prisidėjo organizuojant renginių ciklą „Tvari Europa“⁶³;
- KlpPPAR įgyvendino projektą „CIRTOINNO“, kuriuo paskirtis – sukurti žaliojo ir mėlynojo turizmo smulkaus ir vidutinio verslo įmonių žiedinės ekonomikos naujovių skatinimo įrankius⁶⁴. Projekto apimtyje buvo kviečiama turizmo įmonės pasitikrinti, ar verslas veikia pagal žiedinės ekonomikos principus⁶⁵, vyko žiedinės ekonomikos mokymai⁶⁶;
- ŠPPAR organizavo verslo ir pasiekimų parodą „Šiauliai“⁶⁷, jos apimtyje taip pat vyko ŠPPAR organizuojama tarptautinė konferencija „Žiedinė ekonomika konkurencingiems regionams“.

⁵⁷ Technologijų lyderiai suvienijo jėgas skaitmenizacijos proveržiui. [Žiūrėta 2022-01-04]. Prieiga per internetą: <<https://infobalt.lt/2020/10/14/technologiju-lyderiai-suvienijo-jegas-skaitmenizacijos-proverziui/>>; <<https://infobalt.lt/2020/10/01/lietuvas-skaitmeniniu-technologiju-lyderiai-sutelke-jegas-bendram-tikslui/>>.

⁵⁸ Lietuviai kurs tarpvalstybinio elektroninio važtaraščio prototipą. [Žiūrėta 2022-01-04]. Prieiga per internetą: <<https://infobalt.lt/2020/04/16/lietuviai-kurs-tarpvalstybinio-elektroninio-vaztarscio-prototipa/>>.

⁵⁹ Tarptautinė konferencija „Pramonė 4.0“ (angl. „*Making Industry 4.0 Real*“). [Žiūrėta 2022-01-04]. Prieiga per internetą: <www.industry40.lt/industry-4-0-conference-2020/>.

⁶⁰ LSA įgyvendino projektą „Aplinką tausojančio darbo mokymo plėtojimas“. [Žiūrėta 2022-01-24]. Prieiga per internetą: <www.statybininkai.lt/lt/projektai/aplinka-tausojancio-darbo-mokymo-pletojimas>.

⁶¹ Projektas „Man rūpi rytojūs“. [Žiūrėta 2022-01-04]. Prieiga per internetą: <<http://gia.lt/lietuvas-nyotykiu-ir-pramogu-parkai-svies-visuomene-apie-aplinkosauga/>>.

⁶² Projektai „Mes rūšiuojam“. [Žiūrėta 2022-01-04]. Prieiga per internetą: <<http://gia.lt/>>.

⁶³ Renginių ciklas „Tvari Europa“. [Žiūrėta 2022-01-04]. Prieiga per internetą: <<https://chamber.lt/naujienos/rumu-naujienos/tvari-europa-es-bresta-per-krizes/>>.

⁶⁴ Projektas „CIRTOINNO“. [Žiūrėta 2022-01-04]. Prieiga per internetą: <www.kcci.lt/lt/projektai/cirtoinno-ziedines-ekonomikos-irankiai-inovacijoms-remti-zaliojo-ir-melynojo-turizmo-smulkaus-ir-vidutinio-verslo-svv-imonese/15>.

⁶⁵ Kvietimas pasitikrinti, ar verslas veikia pagal žiedinės ekonomikos principus. [Žiūrėta 2022-01-04]. Prieiga per internetą: <www.kcci.lt/lt/naujienos-ir-renginiai/naujienos/ar-jusu-verslas-veikia-pagal-ziedines-ekonomikos-principus-216>.

⁶⁶ Projekto „CIRTOINNO“ žiedinės ekonomikos mokymai. [Žiūrėta 2022-01-04]. Prieiga per internetą: <www.kcci.lt/lt/naujienos-ir-renginiai/ivykiai/es-projektas-cirtoinno-ziedines-ekonomikos-mokymai/167>.

⁶⁷ ŠPPAR organizavo verslo ir pasiekimų parodą „Šiauliai“. [Žiūrėta 2022-01-04]. Prieiga per internetą: <www.facebook.com/SiauliuPPAR/posts/2571378466311838>.

2021 m.:

- Mongolijos jaunimo taryba kartu su „Infobalt“ užbaigė bendrą iniciatyvą „MYpower“, skirtą mergaičių ir moterų Mongolijoje galimybių didinimui pradėti savo karjerą technologijų pasaulyje ir tobulinti skaitmeninius įgūdžius⁶⁸;
- „Infobalt“ kartu su „Civinity“ skatindamos nekilnojamojo turto plėtros ir pastatų valdymo skaitmeninimą, siekdamos padidinti tvarumą šiame sektoriuje, įkūrė „PropTechLT“ grupę⁶⁹;
- Lietuvos prekybos, pramonės ir amatų rūmų asociacija (toliau – LPPARA) prisidėjo įgyvendinant projektą „Jaunimo ir smulkiojo verslo subjektų verslumo skatinimas“, kurio metu buvo siekiama įtraukti pažeidžiamas grupes, taip pat motyvuoti jaunimą kurti savo verslą⁷⁰;
- Vilniaus prekybos, pramonės ir amatų rūmai (toliau – VPPAR) įgyvendino projektą „Socialinės įmonių atsakomybės skatinimas“: jo apimtyje organizavo konferenciją „Žiedinė ekonomika regione“ ir apdovanojimus Alytaus krašto nusipelnusiems žmonėms bei įgyvendino kitas veiklas⁷¹;
- VPPAR kartu su partneriais įgyvendino projektą „Socialinio verslo karavanas Alytaus apskrityje“, siekiami spręsti socialines problemas Alytaus apskrityje, paskatinti kurti ir plėtoti socialinį verslą⁷²;
- KaunPPAR organizavo moterų verslumo ir lyderystės skatinimo konferenciją „Formulė: versli ir laiminga bendrystė“⁷³;
- ŠPPAR prisidėjo įgyvendinant projektą „EU4BCC“, remdama tvarų ekonominį vystymąsi ir darbo vietų kūrimą⁷⁴;
- KaunPPAR bendradarbiaudami su Lietuvos moksleivių sąjunga, kvietė įmones priimti moksleivius praktikai, siekiant suteikti moksleiviams daugiau galimybių pažinti ir „pasimatuoti“ profesijas⁷⁵;
- PPPAR įgyvendino projektą „Trijų pakopų profesinio meistriškumo centrai: kvalifikacijos, verslumas ir inovacijos Žaliosios ekonomikos kontekste (3LoE)“⁷⁶: organizavo mokymus ir konferenciją „Stipri partnerystė – verslo sėkmė“ bei įgyvendino kitas projekto veiklas;
- KlppPAR organizavo konferenciją verslui „Žalioji ekonomika. Tvarus verslas“⁷⁷.

⁶⁸ Europos skaitmeninių technologijų lyderiai padeda Mongolijos moterims ir merginoms pasiruošti skaitmeninei transformacijai. [Žiūrėta 2022-01-04]. Prieiga per internetą: <<https://infobalt.lt/en/2021/10/29/european-digital-tech-leaders-support-women-and-girls-in-mongolia-in-getting-ready-for-digital-transformation/>>.

⁶⁹ Įsteigta „PropTechLT“ grupė: skatins skaitmeninių inovacijų NT sektoriuje plėtrą. [Žiūrėta 2022-01-04]. Prieiga per internetą: <<https://infobalt.lt/2021/08/05/isteigta-proptechlt-grupe-skatins-skaitmeniniu-inovaciju-nt-sektoriuje-pletra-skaitykite-daugiau-https-www-15min-lt-verslas-naujiena-bendroves-isteigta-proptechlt-grupe-skatins/>>.

⁷⁰ Projektas „Jaunimo ir smulkiojo verslo subjektų verslumo skatinimas“. [Žiūrėta 2022-01-04]. Prieiga per internetą: <www.chambers.lt/naujienos/projektas-jaunimo-ir-smulkiojo-verslo-subjektu-verslumo-skatinimas-nr-12-0-1-cpva-k-204-02-0024/>.

⁷¹ Projektas „Socialinės įmonių atsakomybės skatinimas“: konferencija „Žiedinė ekonomika regione“ sutelkė regionų lyderius. [Žiūrėta 2022-01-04]. Prieiga per internetą: <www.cci.lt/naujienos/konferencija-ziedine-ekonomika-regione-sutelke-regionu-lyderius/>; Alytaus krašto žmonėms – Vilniaus prekybos, pramonės ir amatų rūmų apdovanojimai. [Žiūrėta 2022-01-04]. Prieiga per internetą: <www.cci.lt/naujienos/alytaus-krasto-zmonems-vilniaus-prekybos-pramonės-ir-amatu-rumu-apdovanojimai/>; Verslo, NVO ir valstybinių institucijų lyderiai diskutavo apie socialinę atsakomybę. [Žiūrėta 2022-01-04]. Prieiga per internetą: <www.cci.lt/naujienos/verslo-nvo-ir-valstybiniu-instituciju-lyderiai-diskusavo-apie-socialine-atsakomybe/> ir kt.

⁷² Projektas „Socialinio verslo karavanas Alytaus apskrityje“. [Žiūrėta 2022-01-04]. Prieiga per internetą: <www.cci.lt/naujienos/19232/>.

⁷³ KaunPPAR organizavo moterų verslumo ir lyderystės skatinimo konferenciją „Formulė: versli ir laiminga bendrystė“. [Žiūrėta 2022-01-04]. Prieiga per internetą: <<https://chamber.lt/naujienos/versli-ir-laiminga-bendrysteje/>>.

⁷⁴ ŠPPAR prisidėjo įgyvendinant projektą „EU4BCC“, kuriuo siekiama remti tvarų ekonominį vystymąsi ir darbo vietų kūrimą. [Žiūrėta 2022-01-04]. Prieiga per internetą: <www.facebook.com/events/501542344543636/>.

⁷⁵ KaunPPAR bendradarbiaudami su Lietuvos moksleivių sąjunga, kvietė įmones priimti moksleivius praktikai. [Žiūrėta 2022-01-04]. Prieiga per internetą: <<https://chamber.lt/naujienos/prisidekite-prie-moksleiviu-karjeros-ugdymo-priimdami-juos-praktikai/>>.

⁷⁶ PPPAR įgyvendino projektą „Trijų pakopų profesinio meistriškumo centrai: kvalifikacijos, verslumas ir inovacijos Žaliosios ekonomikos kontekste (3LoE)“. [Žiūrėta 2022-01-04]. Prieiga per internetą: <<https://paneveziorumai.lt/lt/projekto-partneriai-is-7-saliu-gausiai-susirinko-i-panevezi/>>.

⁷⁷ Nuotolinė konferencija „Žalioji ekonomika. Tvarus verslas“. [Žiūrėta 2022-01-04]. Prieiga per internetą: <www.chambers.lt/naujienos/nuotoline-konferencija-zalioji-ekonomika-tvarus-verslas/>.

2020 m.:

- VPPAR įgyvendino socialinį verslumą Vilniaus ir Marijampolės apskrityse skatinančius projektus⁷⁸;
- VPPAR įgyvendino projektą „EU4Business: Connecting Companies“, siekdama remti tvarų ekonominį vystymąsi ir darbo vietų kūrimą⁷⁹;
- „Infobalt“ ir „INVL Technology“, bendradarbiaudamos su Lietuvos mokslų akademija, įteikė devynias Jaunųjų mokslininkų stipendijas už geriausius mokslo darbus informacinių ir ryšių technologijų srityje⁸⁰;
- Organizacijos „Gelbėkit vaikus“ iniciatyva įvyko robotikos vasaros stovykla, kurioje dalyvavo 15 Rokiškio vaikų dienos centro vaikų. Stovyklai organizuoti buvo skirtos „Infobalt“ narių bei kitos paaukotos lėšos⁸¹;
- KaunPPAR įgyvendino ERASMUS+ projektą „PASSIONPRENEURS“⁸², jo metu KaunPPAR prisidėjo parengiant mokymo programą turintiems socialinių, ekonominių ar mokymosi sunkumų (programa siekiama padėti jiems susipažinti su socialiniu verslumu, nustatyti savo talentus ir aistras, ugdyti verslumo įgūdžius bei planuoti pagrindinius verslumo etapus, per komandinį darbą bei bendraamžių mokymą);
- KaunPPAR įgyvendino projektą „Tarpeuropinis inovacijų tinklas“, kurio tikslas – skatinti inovatyvaus verslo kūrimą ir plėtrą konsultuojant bei organizuojant mokymus. Projekte suformuotos trys socialiai atsakingo verslo idėjos⁸³;
- „Change4Future“ ir KaunPPAR organizavo socialinio verslo renginius „Kaip idėjas (pa)versti pokyčius kuriančiais verslais?“⁸⁴ ir kitas SA veiklas⁸⁵.

2019 m.:

- „Linpra“ įgyvendino projektą „ATVERK-2“, kurio tikslas – Lietuvos aukštųjų mokyklų studentų socialinio verslumo ir kūrybiškumo ugdymas gerinant jų kompetencijų atitiktį darbo rinkos ir visuomenės poreikiams⁸⁶;
- „Linpra“ įgyvendino projektą „Lietuvos inžinerinės pramonės įmonių darbuotojų kompetencijų ugdymas didinant jų galimybes prisitaikyti prie darbo rinkos poreikių bei pokyčių“⁸⁷: jo apimtyje organizavo inžinierinius-technologinius bei operacinius vadybinius mokymus;

⁷⁸ VPPAR įgyvendino socialinį verslumą Vilniaus ir Marijampolės apskrityse skatinančius projektus. [Žiūrėta 2022-01-04]. Prieiga per internetą: <www.cci.lt/naujienos/regionuose-milziniskas-susidomejimas-socialiniais-verslais/>; <www.cci.lt/projektai/parama-socialiniam-verslui-vilniaus-apskrityje-nr-08-5-1-esfa-k-853-01-0014/>.

⁷⁹ Projektas „EU4Business: Connecting Companies“. [Žiūrėta 2022-01-04]. Prieiga per internetą: <www.cci.lt/projektai/eu4business-connecting-companies-eu4bcc-2/>.

⁸⁰ „Infobalt“ ir „INVL Technology“ apdovanojo jaunuosius mokslininkus už geriausius IRT aktualius mokslo darbus. [Žiūrėta 2022-01-04]. Prieiga per internetą: <<https://infobalt.lt/2020/10/07/infobalt-ir-invl-technology-apdovanojo-jaunuosius-mokslininkus-uz-geriausius-irt-aktualius-mokslo-darbus/>>.

⁸¹ Programavimų ir žaidimų dienos stovykla. [Žiūrėta 2022-01-04]. Prieiga per internetą: <<https://infobalt.lt/2020/07/31/programavimu-ir-zaidimu-dienos-stovykla/>>.

⁸² ERASMUS+ projektas „PASSIONPRENEURS“. [Žiūrėta 2022-01-04]. Prieiga per internetą: <<https://chamber.lt/naujienos/passiopreneurs-naujienos/>>.

⁸³ Projektas „Tarpeuropinis inovacijų tinklas“. [Žiūrėta 2022-01-04]. Prieiga per internetą: <<https://chamber.lt/naujienos/tarptautiniame-projekte-trys-puikios-socialiai-atsakingo-verslo-idejos-ir-kontaktai-tarptautinei-partnerystei/>>; <<https://chamber.lt/naujienos/kvieciame-dalyvauti-verslo-ideju-konkurse-2/>> ir t. t.

⁸⁴ Socialinio verslo renginys „Kaip idėjas (pa)versti pokyčius kuriančiais verslais?“. [Žiūrėta 2022-01-04]. Prieiga per internetą: <<https://chamber.lt/naujienos/zenkite-zingsni-arciaiu-nuosavo-verslo-dalyvaukite-internetiniame-seminare-kaip-idejas-paversti-pokyciais-kurianciais-verslais/>>.

⁸⁵ Startuoja verslo programa „Change4FUTURE“. [Žiūrėta 2022-01-04]. Prieiga per internetą: <<https://chamber.lt/naujienos/startuoja-verslo-programa-change4future/>>.

⁸⁶ „Linpra“ įgyvendino projektą „ATVERK-2“. [Žiūrėta 2022-01-24]. Prieiga per internetą: <<https://linpra.lt/atverk-2/>>.

⁸⁷ „Linpra“ įgyvendino projektą „Lietuvos inžinerinės pramonės įmonių darbuotojų kompetencijų ugdymas didinant jų galimybes prisitaikyti prie darbo rinkos poreikių bei pokyčių“. [Žiūrėta 2022-01-24]. Prieiga per internetą: <<https://linpra.lt/kompetencijos-lt/>>.

- „Infobalt“ bei „Linava“ vadovai, bei kiti viešojo ir privataus sektorių atstovai pasirašė bendradarbiavimo memorandumą dėl tarpvalstybinio krovinių vežimo automobilių keliais skaitmeninimo⁸⁸;
- LSA dalyvavo programos „Horizon 2020“ projektinėje veikloje NZEB (energijos beveik nenaudojančių) pastatų ir statinio informacinio modeliavimo (BIM) metodologijos srityse⁸⁹;
- LSA dalyvavo ERASMUS+ programos finansuojamo projekto „Blueprint for the construction industry“ veiklose⁹⁰. Projekto tikslas – sukurti ir vystyti naują statybos sektoriaus bendradarbiavimo strategiją, siekiant tobulinti mokymų programas, kurios ugdytų darbo rinkos poreikius atitinkančius įgūdžius bei apibrėžtų naujų kvalifikacijų poreikį šiose statybų sektoriaus srityse: energijos vartojimo efektyvumo didinimas, statybų skaitmenizavimas, žiedinės ekonomikos procesų įgyvendinimas.

Socialinė gerovė:

2021 m.:

- LPPARA kartu su partneriais įgyvendino projektą „Stop Skurdui“, skirtą padėti Vilniaus apskrities socialinę atskirtį patiriančioms asmenims integruotis į darbo rinką⁹¹;
- Verslo moterų tinklo (kurio veiklos iniciatorė yra LPPARA) narės dalyvavo įgyvendinant projektą „50+ LAUKIAMI“, skirtą sugrąžinti į darbo rinką vyresnius žmones⁹²;
- VPPAR kartu su Vilniaus universiteto Verslo mokykla organizavo vėbinarą tema „Tvari prekyba ir įmonių socialinė atsakomybė“⁹³;
- VPPAR kartu su partneriais organizavo tarptautinę konferenciją „Pandemijos iššūkiai ir galimybės įmonių socialinei atsakomybei“⁹⁴;
- VPPAR prisijungė prie JTO tarptautinės „Moterų įgalinimo principų“ iniciatyvos⁹⁵;
- KaunPPAR Šakių atstovybės nariai dalyvavo Vaikų svajonių išpildymo akcijoje⁹⁶;
- „Change4Future“ ir KaunPPAR organizavo socialinio verslo renginį „IMPACT DAY“⁹⁷;
- ŠPPAR atstovai migrantus parėmė antklodėmis ir pagalvėmis⁹⁸;

⁸⁸ Planuojama kurti elektroninį kelių važtaraštį tarp Baltijos ir Šiaurės Europos valstybių. [Žiūrėta 2022-01-04]. Prieiga per internetą: <<https://infobalt.lt/2019/07/04/planuojama-kurti-elektronini-keliu-vaztarasti-tarp-baltijos-ir-siaures-europos-valstybiu/>>; <www.linava.lt/naujiena/pasirasytas-memorandumas-del-cmr-skaitmeninimo/>.

⁸⁹ LSA dalyvavo programos „Horizon 2020“ projektinėje veikloje NZEB (energijos beveik nenaudojančių) pastatų ir statinio informacinio modeliavimo (BIM) metodologijos srityse. [Žiūrėta 2022-01-24]. Prieiga per internetą: <www.facebook.com/events/272782823624519/?ref=newsfeed>.

⁹⁰ LSA dalyvavo ERASMUS+ programos finansuojamo projekto „Blueprint for the construction industry“ veiklose. [Žiūrėta 2022-01-24]. Prieiga per internetą: <www.facebook.com/statybininkai/posts/2484095615195437>; <www.statybininkai.lt/lt/lisa-aktualijos/604-projektas-blueprint-for-the-construction-industry-ivyko-dalyviu-susitikimas-romoje>.

⁹¹ Projektas „Stop Skurdui“. [Žiūrėta 2022-01-04]. Prieiga per internetą: <www.chambers.lt/projektai/projektas-stop-skurdui-nr-08-3-1-esfa-k-413/>; <www.esinvesticijos.lt/lt/finansavimas/paraiskos_ir_projektai/stop-skurdui>.

⁹² Projektas „50+ LAUKIAMI“. [Žiūrėta 2022-01-04]. Prieiga per internetą: <www.cci.lt/naujienos/iniciatyva-50-laukiami/>.

⁹³ Vėbinaras „Tvari prekyba ir įmonių socialinė atsakomybė“. [Žiūrėta 2022-01-04]. Prieiga per internetą: <www.cci.lt/naujienos/vilniaus-prekybos-pramones-ir-amatu-rumai-kartu-su-vilniaus-universiteto-verslo-mokykla-organizuoja-vebinara-kurio-tema-tvari-prekyba-ir-imoniu-socialine-atsakomybe/>.

⁹⁴ Konferencija „Pandemijos iššūkiai ir galimybės įmonių socialinei atsakomybei“. [Žiūrėta 2022-01-04]. Prieiga per internetą: <www.cci.lt/naujienos/kviciame-i-tarptautine-konferencija-pandemijos-issukiai-ir-galimybes-imoniu-socialinei-atsakomybei/>.

⁹⁵ VPPAR prisijungė prie JTO „Moterų įgalinimo principų“ (angl. *The Women's Empowerment Principles*) iniciatyvos. [Žiūrėta 2022-01-04]. Prieiga per internetą: <www.cci.lt/naujienos/vilniaus-prekybos-pramones-ir-amatu-rumai-prisijunge-prie-jto-the-womens-empowerment-principles-weps-iniciatyvos/>.

⁹⁶ KaunPPAR Šakių atstovybės nariai dalyvavo Vaikų svajonių išpildymo akcijoje. [Žiūrėta 2022-01-04]. Prieiga per internetą: <<https://chamber.lt/naujienos/rumu-naujienos/pries-rugseji-mokinukams-sakiu-atstovybes-nariu-dovanos/>>.

⁹⁷ Socialinio verslo renginys „IMPACT DAY“. [Žiūrėta 2022-01-04]. Prieiga per internetą: <<https://chamber.lt/naujienos/change4future-impact-day-2/>>.

⁹⁸ ŠPPAR atstovai migrantus parėmė antklodėmis ir pagalvėmis. [Žiūrėta 2022-01-04]. Prieiga per internetą: <www.facebook.com/SiauliuPPAR/posts/442494101762231>.

- KaunPPAR organizavo konferenciją „Gera darbuotojų sauga ir sveikata – iššūkiai ir nauda verslui“⁹⁹;
- Esant dideliame nedarbe statybų sektoriuje, bendradarbiaudama su Užimtumo tarnyba, LSA ėmėsi eksperimento (pilotinio bandymo) – vertino Užimtumo tarnyboje registruotus kvalifikuotus darbuotojus, geriems specialistams siūlė darbą¹⁰⁰;
- „Linava“ ir Linavos mokymo centro darbuotojai įteikė šventines dovanas onkologinėmis ligomis sergantiems vaikams¹⁰¹;
- „Linava“, bendradarbiaudama su Nacionaliniu kraujo centru, surengė kraujo donorystės akcijas, siekiant padėti sunkiai sergantiems ir neatlygintinai paaukoti kraujo¹⁰².

2020 m.:

- „Infobalt“ kartu su asociacija „Investors’ Forum“, Lietuvos darbdavių konfederacija, pramonininkų konfederacija, Lietuvos prekybos, pramonės ir amatų rūmų asociacija, Lietuvos verslo konfederacija ir Lietuvos profesinės sąjungos „Solidarumas“ bei „Sandrauga“ pasirašė memorandumą, kuriuo įsipareigojama nemažinti darbo užmokesčio laikinai sumažinus gyventojų pajamų mokestį ir padidinus neapmokestinamųjų pajamų dydį¹⁰³;
- „Amber Grid“ kartu su „Infobalt“ prisijungė prie pagalbos nepriteklių patiriantiems vaikams ir jais besirūpinančiai organizacijai „Gelbėkit vaikus“ perdavė daugiau kaip 100 kompiuterių, skirtų vaikų mokslams¹⁰⁴;
- įvairios asociacijos ir jų nariai teikė paramą COVID-19 pandemijos metu medikams, pareigūnams, švietimo įstaigoms ir kitoms suinteresuotosioms šalims;
- „Linpra“ įgyvendino projektą „Mobilios laboratorijos STEM žinių tobulinimui (Lab4STEM)“¹⁰⁵, kuriant interaktyvią, skaitmeninę laisvai prieinamą Lietuvos mokykloms bei kitoms švietimo įstaigoms mokymo medžiagą, skirtą sudominti vaikus ir gilinti jų žinias apie tiksliuosius mokslus.

2019 m.:

- VPPAR kartu su nevyriausybinėmis organizacijomis dalyvavo įgyvendinant bandomuosius socialinės atsakomybės projektus (darbo santykių, aplinkosaugos, skaidrios veiklos, bendruomeniškumo, vartotojų teisių ir kitose srityse) pagal LR socialinės apsaugos ir darbo ministerijos įgyvendinamą projektą „Įmonių socialinės atsakomybės skatinimas“¹⁰⁶. Bandomųjų projektų įgyvendinimo metu buvo skiriamas dėmesys bendradarbiavimui su organizacijomis, įmonėmis, darbuotojų kompetencijų tobulinimui, metodinės medžiagos parengimui, konsultacijoms, diskusijoms ir rekomendacijoms ĮSA srityje;

⁹⁹ Konferencija „Gera darbuotojų sauga ir sveikata – iššūkiai ir nauda verslui“. [Žiūrėta 2022-01-04]. Prieiga per internetą: <<https://chamber.lt/naujienos/pasauline-darbuotoju-saugos-ir-sveikatos-diena-vyko-virtuali-konferencija-gera-darbuotoju-sauga-ir-sveikata-issukiai-ir-nauda-verslui/>>.

¹⁰⁰ Esant dideliame nedarbe statybų sektoriuje, bendradarbiaujant su Užimtumo tarnyba, LSA ėmėsi eksperimento (pilotinio bandymo). [Žiūrėta 2022-01-24]. Prieiga per internetą: <www.facebook.com/statybininkai/posts/3050196131918713>.

¹⁰¹ „Linava“ ir Linavos mokymo centro darbuotojai įteikė šventines dovanas onkologinėmis ligomis sergantiems vaikams. [Žiūrėta 2022-01-24]. Prieiga per internetą: <www.linava.lt/naujiena/vezeju-atstovai-pareme-mazuosius-onkologinius-pacientus-kitus-kviecia-nelikti-abejingais/>.

¹⁰² „Linava“, bendradarbiaudama su Nacionaliniu kraujo centru, surengė kraujo donorystės akciją. [Žiūrėta 2022-01-04]. Prieiga per internetą: <www.linava.lt/naujiena/asociacijoje-%e2%80%9elinava-surengta-kraujo-donorystes-akcija/>; <www.linava.lt/naujiena/kvietimas-padeti-sergantiems-ir-paaukoti-kraujo/>.

¹⁰³ „Infobalt“ pasirašė pajamų darbuotojams didinimo iniciatyvą remiantį memorandumą. [Žiūrėta 2022-01-04]. Prieiga per internetą: <<https://infobalt.lt/2020/05/25/infobalt-pasirase-pajamu-darbuotojams-didinimo-iniciatyva-remianti-memoranduma/>>.

¹⁰⁴ Nepasiturinčių šeimų vaikams – 100 mokytis skirtų kompiuterių. [Žiūrėta 2022-01-04]. Prieiga per internetą: <<https://infobalt.lt/2020/04/30/nepasiturincu-seimu-vaikams-100-mokyti-skirtu-kompiuteriu/>>.

¹⁰⁵ „Linpra“ įgyvendino projektą „Mobilios laboratorijos STEM žinių tobulinimui (Lab4STEM)“. [Žiūrėta 2022-01-24]. Prieiga per internetą: <<https://linpra.lt/lab4stem-mobilios-laboratorijos-stem-ziniu-tobulinimui/>>.

¹⁰⁶ Projektas „Įmonių socialinės atsakomybės skatinimas“. [Žiūrėta 2022-01-04]. Prieiga per internetą: <www.cci.lt/projektai/projektas-imoniu-socialines-atsakomybes-skatinimas/>.

- KaunPPAR verslo moterų tinklas parėmė iniciatyvą prieš smurtą¹⁰⁷;
- KaunPPAR įsteigė prizą „Už socialines iniciatyvas“¹⁰⁸;
- „Linava“ plėtojo socialinį dialogą: pasirašė pirmąją Lietuvoje šakos kolektyvinę sutartį privačiame sektoriuje bei gerosios praktikomis ir patirtimis dalinasi su Norvegijos darbo inspekcijos ir Norvegijos profesinių sąjungų atstovais¹⁰⁹.

Etika (skaidrumas, antikorupcija, intelektinių teisių apsauga bei pan.):

2021 m.:

- „Infobalt“ su partnerėmis pradėjo įgyvendinti iniciatyvą Ukrainoje, siekdama intelektinės nuosavybės apsaugos didinimo¹¹⁰;
- „Infobalt“ pasirašė bendradarbiavimo memorandumą „baLTAs – Legalaus turinio aljansas“¹¹¹, siekdamą kompleksinių kovos su piratavimu veiksmų;
- VPPAR kartu su „Transparency International“ Lietuvos skyriumi organizavo konsultacijas bei seminarus: „Atskaitingumas ir skaidrumas: kaip sukurti gerą pavyzdį?“¹¹²; „Interesų konfliktų valdymas: kasdienės rizikos darbe – kaip jas atpažinti ir tinkamai valdyti?“¹¹³; Pranešėjų apsaugos įstatymo nuostatų įgyvendinimo konsultacijas¹¹⁴;
- LSA plėtojo skaidriai dirbančio statybininko tapatybės identifikavimo kortelės iniciatyvą ir kompetencijų vertinimo sistemą „STATREG“, skatindama statybos įmonių atsakingą, profesionalų ir kokybišką darbą¹¹⁵;
- „Linava“ su partneriais įgyvendino projektą pagal kurį padėjo nuo kartelinio susitarimo nukentėjusiems vežėjams atgauti sunkvežimių gamintojams permokėtas vežėjų lėšas už 1997-2011 m. pirktus naujus sunkvežimius¹¹⁶.

2020 m.:

- KlpPPAR organizavo seminarą - diskusiją „Lobizmo įstatymo pakeitimai“¹¹⁷;

¹⁰⁷ KaunPPAR verslo moterų tinklas parėmė iniciatyvą prieš smurtą. [Žiūrėta 2022-01-04]. Prieiga per internetą: <<https://chamber.lt/naujienos/verslo-moteru-tinklo-nares-pries-smurta/>>.

¹⁰⁸ KaunPPAR įsteigė prizą „Už socialines iniciatyvas“. [Žiūrėta 2022-01-04]. Prieiga per internetą: <<https://chamber.lt/naujienos/jonavos-verslo-bendruomenes-vakaras/>>.

¹⁰⁹ „Linava“ plėtojo socialinį dialogą. [Žiūrėta 2022-01-04]. Prieiga per internetą: <www.linava.lt/naujiena/norvegams-apie-socialini-dialoga-ir-lietuvos-transporto-sektoriu/>; <www.linava.lt/naujiena/ministerija-sveikina-linavos-susitarima-su-profesinemis-sajungomis/>.

¹¹⁰ Ukrainoje „Infobalt“ padės vietos verslams auginti legalaus turinio vertės suvokimą, skatinti jo plėtrą. [Žiūrėta 2022-01-04]. Prieiga per internetą: <<https://infobalt.lt/2021/12/20/ukrainoje-infobalt-pades-vietos-verslams-auginti-legalaus-turinio-vertes-suvokima-skatinti-jo-pletra/>>.

¹¹¹ „Infobalt“ pasirašė bendradarbiavimo memorandumą „baLTAs – Legalaus turinio aljansas“. [Žiūrėta 2022-01-04]. Prieiga per internetą: <<https://infobalt.lt/2021/07/27/infobalt-pasirase-baltas-legalaus-turinio-aljansa/>>.

¹¹² Seminaras „Atskaitingumas ir skaidrumas: kaip sukurti gerą pavyzdį?“. [Žiūrėta 2022-01-04]. Prieiga per internetą: <www.cci.lt/naujienos/praktinis-seminaras-atskaitingumas-ir-skaidrumas-kaip-sukurti-geraji-pavyzdi/>.

¹¹³ Seminaras „Interesų konfliktų valdymas: kasdienės rizikos darbe – kaip jas atpažinti ir tinkamai valdyti?“. [Žiūrėta 2022-01-04]. Prieiga per internetą: <www.cci.lt/naujienos/praktinis-seminaras-interesu-konfliktu-valdymas-kasdienes-rizikos-darbe-kaip-jas-atpazinti-ir-tinkamai-valdyti/>.

¹¹⁴ Vieša konsultacija Pranešėjų apsaugos tema su LR Generaline prokuratūra bei „Transparency International“ Lietuvos skyriumi. [Žiūrėta 2022-01-04]. Prieiga per internetą: <www.cci.lt/naujienos/2021-m-geguzes-27-d-ivyko-viesa-konsultacija-pranesēju-apsaugos-tema-su-lr-generaline-prokuratūra-bei-transparency-international-lietuvos-skyriumi/>.

¹¹⁵ LSA plėtojo statybininko (skaidriai dirbančio asmens) tapatybės identifikavimo kortelės iniciatyvą ir sistemą „STATREG“. [Žiūrėta 2022-01-24]. Prieiga per internetą: <<https://statreg.lt/lt-lt/page/kortele>>.

¹¹⁶ „Linava“ su partneriais įgyvendino projektą, pagal kurį padėjo nuo kartelinio susitarimo nukentėjusiems vežėjams atgauti sunkvežimių gamintojams permokėtas vežėjų lėšas už 1997-2011 m. pirktus naujus sunkvežimius. [Žiūrėta 2022-01-24]. Prieiga per internetą: <www.linava.lt/naujiena/svarbi-informacija-apie-vilkiku-kartelio-bylos-eiga/>.

¹¹⁷ KlpPPAR organizavo seminarą - diskusiją „Lobizmo įstatymo pakeitimai“. [Žiūrėta 2022-01-04]. Prieiga per internetą: <www.kcci.lt/lt/naujienos-ir-renginiai/ivykiai/nuotolinis-teises-seminaras-diskusija-lobizmo-istatymo-pakeitimai-/322>.

- ŠPPAR organizavo seminarą „Korupcijos samprata ir pasireiškimas Lietuvoje. Korupciniai nusikaltimai ir atsakomybė“¹¹⁸.

2019 m.:

- LSA ir Lietuvos pramonės profesinių sąjungų federacija pasirašė bendradarbiavimo sutartį, kuria siekiama mažinti nelegalaus darbo mastą statybos sektoriuje ir nelaimingų atsitikimų skaičių statybvietėse, stiprinti darbų saugą, skatinti sąžiningą statybos rangovų konkurenciją¹¹⁹.

Vartotojų interesų apsauga:

2021 m.:

- Lietuvos viešbučių ir restoranų asociacija plėtojo restoranų ir viešbučių saugos ir švaros „Safe and Clean“ ženklavimo iniciatyvą¹²⁰;
- „Infobalt“ organizavo konferenciją „Į piliečius orientuotos paslaugos. Kaip išlaikyti institucijai rengiamą kokybės ir efektyvumo testą?“¹²¹;
- KlpPPAR organizavo susitikimus informacijos saugos klausimais su „Citybee“¹²² bei su LCC tarptautiniu universitetu¹²³.

2020 m.:

- KlpPPAR organizavo seminarą „Bendrieji reikalavimai reklamai. Klaidinanti reklama“¹²⁴;
- KlpPPAR organizavo seminarą „Asmens duomenų apsauga smulkiąjam ir vidutiniam verslui“¹²⁵.

2019 m.:

- KlpPPAR organizavo seminarą „Pirmosios sankcijos už Bendrojo asmens duomenų apsaugos reglamento pažeidimus ir kaip jų išvengti“¹²⁶;
- ŠPPAR organizavo seminarą „Asmens duomenų apsaugos teisės principai įstaigos dokumentuose“¹²⁷;

¹¹⁸ ŠPPAR organizavo seminarą „Korupcijos samprata ir pasireiškimas Lietuvoje. Korupciniai nusikaltimai ir atsakomybė“. [Žiūrėta 2022-01-04]. Prieiga per internetą: <www.facebook.com/events/807097256498776/>.

¹¹⁹ LSA ir Lietuvos pramonės profesinių sąjungų federacija pasirašė bendradarbiavimo sutartį. [Žiūrėta 2022-01-24]. Prieiga per internetą: <www.facebook.com/statybininkai/posts/2495686267369705>.

¹²⁰ Lietuvos viešbučių ir restoranų asociacija plėtojo restoranų ir viešbučių saugos ir švaros „Safe and Clean“ ženklavimo iniciatyvą.

[Žiūrėta 2022-01-24]. Prieiga per internetą: <<https://lvra.lt/2020/12/08/kvieciame-versla-teikti-paraiskas-safeclean-zenklinimui-gauti/>>; <<https://lvra.lt/2020/12/08/ant-restoranu-ir-viesbuciu-duru-naujas-svetingumo-zenklas-kuri-padiktavo-koronavirusas/>>.

¹²¹ Konferencija „Į piliečius orientuotos paslaugos. Kaip išlaikyti institucijai rengiamą kokybės ir efektyvumo testą?“. [Žiūrėta 2022-01-04]. Prieiga per internetą: <www.facebook.com/infobalt/posts/3715844915191442>.

¹²² KlpPPAR organizavo susitikimą informacijos saugos klausimais su „Citybee“. [Žiūrėta 2022-01-04]. Prieiga per internetą: <www.kcci.lt/lt/naujienos-ir-renginiai/ivykiai/rumu-nariu-susitikimas-su-automobiliu-dalijimosi-platfomos-%2C%2Ccitybee-vadovu-kristijonu-kaikariu/377>.

¹²³ Susitikimas „Narys-nariui“ su LCC tarptautiniu universitetu tema „Kibernetinis saugumas įmonėje“. [Žiūrėta 2022-01-04]. Prieiga per internetą: <www.kcci.lt/lt/naujienos-ir-renginiai/ivykiai/susitikimas-narys-nariui-su-lcc-tarptautiniu-universitetu-tema-kibernetinis-saugumas-imoneje-/362>.

¹²⁴ KlpPPAR organizavo seminarą „Bendrieji reikalavimai reklamai. Klaidinanti reklama“. [Žiūrėta 2022-01-04]. Prieiga per internetą: <www.kcci.lt/lt/naujienos-ir-renginiai/ivykiai/seminaras-bendrieji-reikalavimai-reklamai-klaidinanti-reklama-/331>.

¹²⁵ KlpPPAR organizavo seminarą „Asmens duomenų apsauga smulkiąjam ir vidutiniam verslui“. [Žiūrėta 2022-01-04]. Prieiga per internetą: <www.kcci.lt/lt/naujienos-ir-renginiai/ivykiai/%2C%2Casmens-duomenu-apsauga-smulkiąjam-ir-vidutiniam-verslui-/250>.

¹²⁶ Seminaras „Pirmosios sankcijos už BDAR pažeidimus ir kaip jų išvengti“. [Žiūrėta 2022-01-04]. Prieiga per internetą: <www.kcci.lt/lt/naujienos-ir-renginiai/ivykiai/-pirmosios-sankcijos-uz-bdar-pazeidimus-ir-kaip-ju-isyngti-/229>.

¹²⁷ ŠPPAR organizavo seminarą „Asmens duomenų apsaugos teisės principai įstaigos dokumentuose“. [Žiūrėta 2022-01-04]. Prieiga per internetą: <www.facebook.com/events/371597037119759/>.

- VPPAR Moterų tinklas skleidė Bendrojo asmens duomenų apsaugos reglamento taikymo praktiką, skatindamas susipažinti, kaip tinkamai tvarkyti ir saugoti duomenis¹²⁸.

¹²⁸ VPPAR Moterų tinklas skleidė Bendrojo asmens duomenų apsaugos reglamento taikymo praktiką, skatindamas susipažinti, kaip tinkamai tvarkyti ir saugoti duomenis. [Žiūrėta 2022-01-04]. Prieiga per internetą: <www.cci.lt/naujienos/rumu-moteru-tinklas-kviecia-aptarti-bdar/>.